UNIVERSALA JURNALO

«Универсальный Журналъ». «Journal Universel». «Universale Zeitschrift». «Universal Review». «Przeglạnd Powszechny». «Universal Revista». «Универсаленъ Вѣстникъ». «Nuntius Communis». «Πάικοινος κῆρος».

Aprilo

RUSLANDO,
Peterburgo, Nevskij 106.
(Telefono 116-18).

1911 jaro.

Ruslando, Peterburgo, Nevskij 106.
(Telefono 116-18).

Jara abono = 2 sm. = 5 fr. = 4 mrk. = 4 ŝiling. = 5 kron. = 2 jenoj = 1 dolar.

„Universala Ĵurna o“

dediĉita por interesoj de la tuta homaro, ilustrita, literatura, socia, scienca, monata revuo, eldonata en la lingvo **Esperanto,** akceptas artikolojn kaj anoncojn en ĉiuj lingvoj.

„Universala Ĵurnalo“

havas kiel privatan celon—akceli ĉiujn asociojn kaj instituciojn, kiuj aspiras la solvon de tutmondaj problemoj kaj la atingon de komunehomaj idealoj.

„Universala Ĵurnalo“

kunigis en si eminentajn literaturajn, artajn, sciencajn kaj sociajn fortojn, kaj en medio de kunlaborantaro de l'ĵurnalo ĝiaj legantoj trovos la nomojn de multaj famaj esperantistoj el ĉiuj landoj.

Redaktoro M. M. ZIKE.

Ruslando, Peterburgo, Nevskij 106.

Universala Jurnalo

ENHAVO:

NOVA BOATO.

Sur ondoj de danĝera maro
Kuraĝe strečas blankan velon
Boato nova... por homaro
Ĝi montras altan, noblan celon.

Sed kio estas la boato?
Kaj kiel estas ĝi nomata?
Ĝi estas—sciu Vi—ĵurnalo,
Nomita «la universala».

Se vi deziras čion koni,
Kompreni de malbon' kialon,
Ni povas nur al vi próponi:
Vi legu tiun-ĉi ĵurnalon.

Revanto.

Parolo de D-ro L. L. Zamenhof ĉe malfermo de la Unua Ruslanda Esperantista Kongreso en Peterburgo, (4. V. 1910).

Estimataj Sinjorinoj kaj Sinjoroj! Vi eble miros, ke mi parolas al vi ne ruse, sed Esperante, eble vi diros, ke ĉar ni havas nun kongreson de samregnanoj kaj ĉiuj, aŭ almenaŭ preskaŭ ĉiuj ĝiaj partoprenantoj komprenas tre bone la saman lingvon, estus multe pli nature paroli al ili en tiu lingvo. Ekzistas tamen gravaj kaŭzoj, pro kiuj mi elektis por mia parolo tiun lingvon, por kiu ni batalas kaj pro kiu ni kunvenis.

Niaj kongresoj, ne sole la universalaj, sed ankaŭ la naciaj, havas antaŭ ĉio signifon instruan kaj edukan. Esperantistoj, disĵetitaj en diversaj urboj kaj urbetoj, kunvenas en pli aŭ malpli granda amaso, por aŭdi nian lingvon, por kontroli, ĉu ili ĝuste ellernis la lingvon, ĉu ili bone ĝin komprenas, por kompari sian propran manieron de parolado kun la parolmaniero de pli spertaj esperantistoj. Kiam ili poste revenas hejmen, ili ne sole mem parolas pli pure, sed ili alportas modelon de bona parolado al tiuj, kiuj restis hejme. Tiamaniere la kongresoj reguligas la uzadon de la lingvo kaj dank' al niaj kongresoj jam nun oni parolas Esperanton perfekte egale ne sole en la plej malproksimaj anguloj de ĉiu aparta regno, sed en ĉiuj plej malsamaj lokoj de la tuta tera globo. Jam nun, kiam oni aŭdas bonan kaj spertan esperantan oratoron, oni naniel povas diveni, al kiu nacio aŭ lando li apartenas. La plena aŭtonomia vivo de nia lingvo, kun ĝia absolute propra, ne pruntita kaj ne imitita spirito, ĉiam pli kaj pli fortikiĝas tiamaniere, kvazaŭ ĉiuj esperantistoj de la mondo loĝus kune sur unu malgranda peco da tero.

Ne malpli grava estas la eduka signifo de la esperantistaj kongresoj. Izolitaj esperantistoj, kiuj neniam havis la eblon praktike apliki tion, kion ili lernis, ofte dubas, ĉu efektive per Esperanto oni povas tute bone interkompreniĝi. Eĉ interne de la esperantistaj grupoj oni ofte ne kuraĝas paroli Esperante, oni balbutas, oni preferas paroli en sia nacia lingvo, kaj proporcie al la nekuraĝeco de la parolado aperas ankaŭ nekuraĝeco de propagando, ĉar la esperantistoj-balbutantoj malgraŭvole ne povas liberigi sin de la timo, ke eble tamen Esperanto estas afero pli teoria, ol praktika. Sed kiam la balbutanto venas al kongreso, kie li havas la eblon aŭdi bonajn kaj spertajn Esperantistajn oratorojn, kiam li per siaj propraj oreloj kaj okuloj konvinkiĝas, kiel bele kaj flue oni povas paroli en Esperanto, li entuziasmiĝas, li vidas, ke li laboras por io viva kaj vivoplena, li revenas hejmen kun nova kuraĝo kaj energio. Niaj kongresoj, ne sole la universalaj, sed ankaŭ la lokaj, tiamaniere edukas konvinkitajn, sekve ankaŭ entuziasmajn batalantojn por nia afero.—

Tio es as la ĉefaj motivoj, pro kiuj ni en ĉiuj niaj kongresoj, ne sole en la universalaj, sed ankaŭ en la naciaj aŭ regionaj, nepre devas paroli ne sole pri Esperanto, sed ankaŭ per Esperanto.

Sed se en ĉiu nacia kongreso esperantista la Esperanta parolado estas tre dezirinda, ĝi estas ankoraŭ pli dezirinda speciale en nia regno, en la vasta Ruslando. Nia grandega regno, kiu etendiĝas de la Karpatoj ĝis la Paca Oceano kaj de la «malvarmaj Finnaj rokoj ĝis la

flama Kolĥido», nia regno estas tiel mikskonsista, ke ĉiu tutruslanda kongreso estas iom simila al kongreso internacia. Miksita estas la loĝantaro ankaŭ en aliaj regnoj, sed tie la karaktero de la reciprokaj rilatoj inter la popoloj estas alia ol ĉe ni.

Mi ne volas ĉi tie analizi la kaŭzon de ĉi tiu fakto, ĉar tio devigus min eniri en regionon politikan, kion mi deziras eviti; mi nur konstatas la fakton. Pro la ekzistado de tiu fakto, dum longa tempo ankoraŭ en nia regno ne povos okazi kongresoj efektive tutruslandaj, en kiuj kun plena sincereco partoprenus ĉiuj popoloj de la Ruslanda regno. Ankoraŭ dum longa tempo efektivaj kaj sincere partoprenataj kongresoj de la ruslandaj popoloj povos okazi nur sur fundamento neŭtrala. La unua el tiaj kongresoj estas la nuna tutruslanda kongreso esperantista. En la kongreso, kiu nun malfermiĝas, ne ekzistos konkurantoj kaj malamikoj, ne ekzistos humiligantoj kaj humiligatoj, ekzistos nur samideanoj kaj samregnanoj. Tial mi ĝoje salutas la unuan Ruslandan Esperantistan kongreson; mi salutas ĝin duoble: kiel esperantisto kaj kiel ruslandano.

Ne granda estas nia nuna kongreso, ĉar oni komencis ĝian preparadon tro malfrue. Tre malmulte da ruslandaj esperantistoj partoprenas en ĝi, tre malmulte da ruslandaj popoloj havas en ĝi siajn reprezentantojn. En efektiveco ĝi estas nur komenco kaj provo, ĝi estas nur prepara paŝo por la estontaj ruslandaj esperantistaj kongresoj. Mi tamen ne dubas, ke nia prova kongreseto ne restos sen utilo por la esperantismo en Ruslando. Malgraŭ niaj malgrandaj fortoj, mi esperas, ke la kunvenintaj samideanoj povos meti kelkajn fundamentajn ŝtonojn, sur kiuj poste konstruiĝos ĉiam pli kaj pli grandioza ruslanda esperantismo.

Mi esperas, ke dank' al nia penado ni baldaŭ ne bezonos honti antaŭ la eksterlando kaj nia afero staros en nia regno tiel same bone kaj fortike, kiel en aliaj landoj.

En bona horo ni komencu nian laboron!

Рѣчь Д-ра Л. Л. Заменгофа при открытіи Перваго Всероссійскаго Съѣзда эсперантистовъ въ С-Петербургѣ (21-го апрѣля 1910).

Милостивые Государыни и государи! Вы, можетъ быть, удивитесь, что я обращаюсь къ Вамъ не по-русски, а на Эсперанто; быть можетъ вы скажете, что, такъ какъ настоящій конгрессъ является съѣздомъ представителей одного и того же государства и что всѣ или, по крайней мѣрѣ, почти всѣ участники его очень хорошо понимаютъ одинъ и тотъ же языкъ, то было бы гораздо естественнѣе обращаться къ нимъ на этомъ языкѣ. Однако существуютъ важныя причины, вслѣдствіе которыхъ я избралъ для моей рѣчи тотъ языкъ, за который мы боремся и ради котораго мы собрались.

Наши конгрессы, не только международные, но также и національные, имѣютъ прежде всего значеніе образовательное и воспитательное. Эсперантисты, разбросанные по отдѣльнымъ городамъ и весямъ, собираются въ большемъ или меньшемъ числѣ, чтобы услы-

шать живую рѣчь на нашемъ языкѣ, чтобы провѣрить себя, насколько правильно они изучили языкъ и насколько хорошо они его понимаютъ, чтобы сравнить свои собственныя выраженія со способомъ выраженія и выговоромъ болѣе опытныхъ эсперантистовъ. Когда они затѣмъ возвращаются домой, они не только сами начинаютъ говорить болѣе чисто, но и приносятъ примѣръ правильнаго говора тѣмъ, которые оставались дома. Такимъ образомъ наши конгрессы способствуютъ распространенію знанія правильнаго языка и благодаря имъ на Эсперанто уже говорятъ совершенно одинаково не только въ самыхъ отдаленныхъ мѣстахъ какого нибудь отдѣльнаго государства, но и во всѣхъ пунктахъ земного шара. Теперь, когда мы слышимъ хорошаго и опытнаго оратора-эсперантиста, бываетъ совершенно невозможно догадаться, къ какой національности или странѣ онъ принадлежитъ. Вполнѣ самостоятельная жизнь нашего языка, съ его духомъ, совершенно самобытнымъ, ни у кого не заимствованнымъ и никому не подражающимъ, все болѣе и болѣе укрѣпляется, какъ будто всѣ эсперантисты являются жителями какого нибудь одного небольшого уголка земного шара.

Не менѣе важно и воспитательное значеніе эсперантскихъ конгрессовъ. Отдѣльные эсперантисты, никогда не имѣвшіе случая приложить на практикѣ то, чему они научились, часто сомнѣваются, дѣйствительно ли при помощи Эсперанто можно хорошо понимать другъ друга. Даже въ средѣ эсперантскихъ кружковъ часто не рѣшаются говорить на Эсперанто; запинаются, предпочитая говорить на родномъ языкѣ, а соразмѣрно съ нерѣшимостью говорить является также и нерѣшимость пропагандировать, такъ какъ эсперантисты—бормотуны при всемъ желаніи не могутъ избавиться отъ опасенія, что Эсперанто, пожалуй, и въ самомъ дѣлѣ, скорѣе лишь дѣло теоріи, чѣмъ практики. Но, когда плохо говорящій является на конгрессъ, гдѣ онъ имѣетъ возможность слышать хорошихъ и опытныхъ эсперантскихъ ораторовъ, когда онъ своими собственными ушами и глазами убѣждается, какъ красиво и плавно можно говорить на Эсперанто, онъ проникается энтузіазмомъ, онъ видитъ, что онъ работаетъ ради чего-то живого и жизнеспособнаго, и онъ возвращается домой съ новой рѣшимостью и энергіей. Такимъ образомъ, наши конгрессы, не только международные, но также и мѣстные, воспитываютъ убѣжденныхъ, а слѣдовательно и полныхъ энтузіазма борцовъ за наше дѣло.

Таковы главные мотивы, ради которыхъ мы на всѣхъ нашихъ конгрессахъ, не только международныхъ но также и на національныхъ или мѣстныхъ, непремѣнно должны говорить не только объ Эсперанто, но и на Эсперанто.

Но, если на каждомъ національномъ Эсперанто-конгрессѣ эсперантская рѣчь весьма желательна, она является еще болѣе желательной особенно въ нашемъ отечествѣ, въ обширномъ государствѣ Россійскомъ. Наше громадное государство, простирающееся отъ Карпатскихъ горъ до Тихаго океана и «отъ финскихъ хладныхъ скалъ до пламенной Колхиды», наше государство, по своему населенію представляетъ такую смѣсь племенъ и народовъ, что каждый всероссійскій конгрессъ напоминаетъ собою конгрессъ международный. Смѣшанно населеніе также и въ другихъ государствахъ,

но тамъ характеръ взаимныхъ отношеній между населяющими ихъ народами совершенно иной, чѣмъ у насъ.

Я не намѣренъ здѣсь изслѣдовать причины этого факта, такъ какъ это заставило бы меня вступить въ область политики, чего я хочу избѣжать; я лишь констатирую фактъ. Вслѣдствіе наличности этого факта, у насъ въ Россіи еще долгое время не можетъ быть конгрессовъ всероссійскихъ въ обширномъ значеніи этого слова, на которыхъ приняли бы участіе съ полной охотой и полной искренностью всѣ народы государства Россійскаго. Точно также въ теченіе долгаго времени конгрессы, дѣйствительно искренно посѣщаемые народами, населяющими Россію, могутъ осуществляться единственно лишь на основѣ нейтральной.

Первымъ изъ такихъ конгрессовъ является настоящій всероссійскій эсперантскій конгрессъ. На конгрессѣ, который сегодня открывается, не будетъ ни конкурентовъ, ни враговъ, ни поработителей, ни угнетенныхъ: будутъ только приверженцы одной идеи и сограждане. Поэтому я съ радостью привѣтствую Первый Всероссійскій эсперантскій конгрессъ; я привѣтствую его въ двойнѣ: какъ эсперантистъ и какъ россіянинъ.

Немногочисленъ нашъ нынѣшній конгрессъ, такъ какъ подготовляться къ нему стали слишкомъ поздно. Очень немногіе русскіе эсперантисты участвуютъ въ немъ, и очень немногія народности имѣютъ на немъ своихъ представителей. Въ дѣйствительности это лишь начало и опытъ, это лишь подготовительный шагъ для будущихъ россійскихъ эсперантскихъ конгрессовъ. Однако я не сомнѣваюсь, что нашъ пробный небольшой конгрессъ не останется безъ пользы для эсперантизма въ Россіи. Несмотря на наши незначительныя силы, я надѣюсь, что собравшіеся здѣсь участники могутъ положить нѣсколько основныхъ камней, на которыхъ впослѣдствіи соорудится все болѣе и болѣе грандіозный россійскій эсперантизмъ.

Я надѣюсь, что благодаря нашимъ усиліямъ, мы вскорѣ не будемъ поставлены въ необходимость стыдиться передъ заграницею и что наше дѣло будетъ стоять въ нашемъ государствѣ также хорошо и прочно, какъ и въ другихъ странахъ. Въ добрый часъ начнемте нашу работу.

Slava ideo kaj ni.

Iaj vortoj havas malbonan sorton. Ekzemple, havis kaj havas malbonan sorton la vortoj, kiuj rilatas al «Slava ideo». Ili estas tiel makulitaj de malpuraj manoj, ili estas kovritaj per tiel densa tavolo de koto, ke nun estas malfacile purigi ilin, malfacile restarigi ilian bonan reputacion...

«Slavofilismo», «panslavismo» estas la terminoj, kiuj iam estis anoncitaj kun plej bonaj intencoj, iliaj kreintoj kunigis kun ili tre grandajn esperojn, sed la tempo pasadis kaj sur ili kolektiĝis tavolo de malkompreniĝoj de negativa kvalito...

Kiel ordinare okazas, al ili malutilis ne sole malamikoj, sed ankaŭ amikoj. Estas tute kompreneble kaj pli ol nature, ke malamikoj deziris

malutili, ke ili malutilis laŭ iliaj, fortoj kaj ŝancoj, sed kelkfoje amikoj estas pli malutilaj ol malamikoj...

La nacioj, kiuj povas profiti de la malprogresado de Slavoj, persiste atentigis kaj atentigas pri «panslavismo», kiel pri nova agresiva ondo, kiu altluas el Oriento, kiel la regado de kazakoj kaj nagajkoj, kiu minacas al la pacema kaj kulturema Eŭropo... Tio estas almenaŭ komprenebla, sed estas ridiga kaj malĝojiga, ke ila estis helpataj de multaj «amikoj» de la ideo, kiuj ĉiu laŭ lando, kie li loĝis, kaj laŭ nacio, al kiu li apartenis, enverŝadis venenon de ilia nacia ŝovinismo en la kadrojn de la ideo, kiu laŭ ĝia esenco mem devus resti super internaciaj muroj... Rusaj amikoj de la ideo, kiuj nun estas plej proksimaj kaj interesaj al ni, kaj kiuj laŭ ilia influo je la komuna sorto de la ideo kara al ni estas plej gravaj por ni, anstataŭigis slavofilismon per Moskvofilismo kaj tiel multe plifaciligadis la kalumnieman laboron de niaj malbondeziremuloj.

Kaj nun al la slava ideo—al slavismo—ne estas facile sin forlimigi de tiuj ĉi du tavolaĵoj, kiuj surkreskis el nesingardema uzado de vortoj,—de la agresiva politikema «panslavismo» kaj de la reakcia kulturigema «moskvofilismo».

Kiam sur la sceno aperis nova vorto—«neoslavismo», ĉe multaj amikoj de nia ideo aperis la espero, ke tiu ĉi «neoslavismo» scios, kiel sin forlimigi de la agresiva «panslavismo» kaj de la reakcia «moskvofilismo», kiuj egale malutilas kiel al la slavaj aferoj ekster Ruslando, tiel same al slava konscio en la Ruslando mem.

Ni dezirus pensi, ke tio estas nur nia eraro, sed al ni ŝajnas, ke bedaŭrinde ni ne eraras, kaj eĉ se ni eraras, ni eraras ne solaj, sed kune kun ĉiuj progresemaj grupoj de la slavaj popoloj, kiam ni opinias, ke «neoslavismo» ne alportis tion, kion ĝi promesis, ne donis tion, kion oni atendis de ĝi. Vere, ĝi liberiĝis de kelkaj fanatikaĵoj, de kelkaj plej naivaj ekstremaĵoj de panslavistoj kaj de moskvofiloj kaj per tio ĝi sendube faris unu paŝon antaŭen, sed tiu ĉi paŝo estis nek sufiĉe granda, nek sufiĉe sistema, nek—ĉefe!—sufiĉe libervola; ĝi similis al la «cedado antaŭ la spirito de l'tempo», similis al la cedoj, kiujn faras laŭbezone eĉ persa pastraro, roma papo kaj sim. institucioj, kies tasko tute ne estas proklamado de «novaj vortoj».

Kaj dume la «nova vorto» maturiĝis, kaj ĝi devas esti elparolita. Kaj iu devas elparoli ĝin. Ne estas grave kiu diros ĝin, nur ke ĝi estu aŭdata kaj subtenata.

Estas necese diri, kion deziras ni,—tiuj reprezentantoj de l'slavaro, kiuj vidas nek novan Romon en Moskvo, nek panaceon (-tutkuracilon) kontraŭ la «malsanoj de la Okcidento» en Kazako kaj lia nagajko.

Tio, kion ni estas dirontaj, estos nek tute nova, nek aparte originala, sed ni konsideras kiel devon de nia konscienco kaj kiel postulon de l'tempo ekpeni klare formuli niajn principojn, rememorigi pri ili, alvoki al ili.

Nia slava ideo konsistas ne en fordivido, eligo de ni, el ne-slavoj, ne en negativa kontraŭstarigo de ni, slavoj, al ĉiuj aliaj-neslavoj, kiel al malamikoj, sed en kunigo, en «kolektigo» de ĉiuj slavoj sendepende de iliaj propraj naciaj kontraŭecoj kaj reciprokaj antagonizmoj kaj en kunigo ne sur la fundamento de malamo al la «fremduloj», sed sur la fundamento de intereso al «malfremduloj» («niuloj»).

Nia tasko ne estas disigi nin de aliuloj, de «fremduloj», sed unuiĝi

inter ni, kun ĉiuj, kiuj deziras kaj povas pli facile ol la aliaj alveni al ni trans la naciaj ĉirkaŭmuroj kaj antagonizmoj, kiuj partigas ne sole parencajn kaj najbarajn naciojn, sed kelkfoje eĉ la saman nacion laŭ heredita malbeno de historiaj aŭ geografiaj cirkonstancoj (Ekzemple: Serbujo kaj Montenegro, «serboj» kaj «kroatoj» k. sim.).

Do, ne dividi la homaron en malamikajn kaj nerepacigeblajn tendarojn, sed kunigi la plej parencajn partojn de l'homaro laŭ linio de ilia plej granda parenceco kaj reciproka komprenado, jen estas la senco de nia slava ideo.

Jen kial ni malkonfesas kaj forĵetas sincere kaj «ne pro timo, sed pro konscienco» ĉiajn politikajn kaj militemajn aspiraciojn, agresivecon, «revanŝojn» («venĝemojn»), restaŭradon de tio, kio historie finputris, sed des pli alte ni levas la postulon de reciproka estimo, reciproka scio kaj kono, reciproka justeco kaj antaŭ ĉio de egaleco por ĉiuj sen escepto.

Tial nia malamiko estas ne tiu, kiu estas fremdulo, sed tiu, kiu estas maljustulo.

Se ni legas, ke en Suda Afriko angloj venkis burojn, sed lasis al ili ĉiujn iliajn naciajn rajtojn, t.-e. antaŭ ĉio ilian lingvon kaj ilian plenan egalecon al la venkintoj, forpreninte de ili nur ilian privilegian situacion kaj la rajton ekspluati kafrojn kaj «uitlender'ojn», tiam ni diras: honoron al angloj kaj estu ilia ago kiel modelo al ĉiuj!

Se neslavo traktus slavojn, kiel angloj traktas burojn, ni redonus meriton al lia justeco, kaj ni dirus: li ne estas unu el ni, li ne estas slavo laŭ lia lingvo, sed li estas «niulo», ĉar li estas homo justa laŭ lia spirito.

Se ja slavo organizas ĉe si la sisteman persekutadon kaj subpremadon de aliaj slavoj (aŭ eĉ de neslavoj), ni diras: tio estas hontindaĵo! Ni kondamnos lin, kiel maljustan homon, ni ne konfesos lin kiel niulon laŭ spirito, kvankam li estas niulo laŭ sia lingvo. Jen kial nia tasko povas esti nek mallaŭdado de ĉio, kio estas nia, kio estas «fremda», ne slava, nek laŭdado de ĉio, kio estas nia, slava. Ekzistas fremdaĵo kaj fremdaĵo, ekzistas slavaĵo kaj slavaĵo.

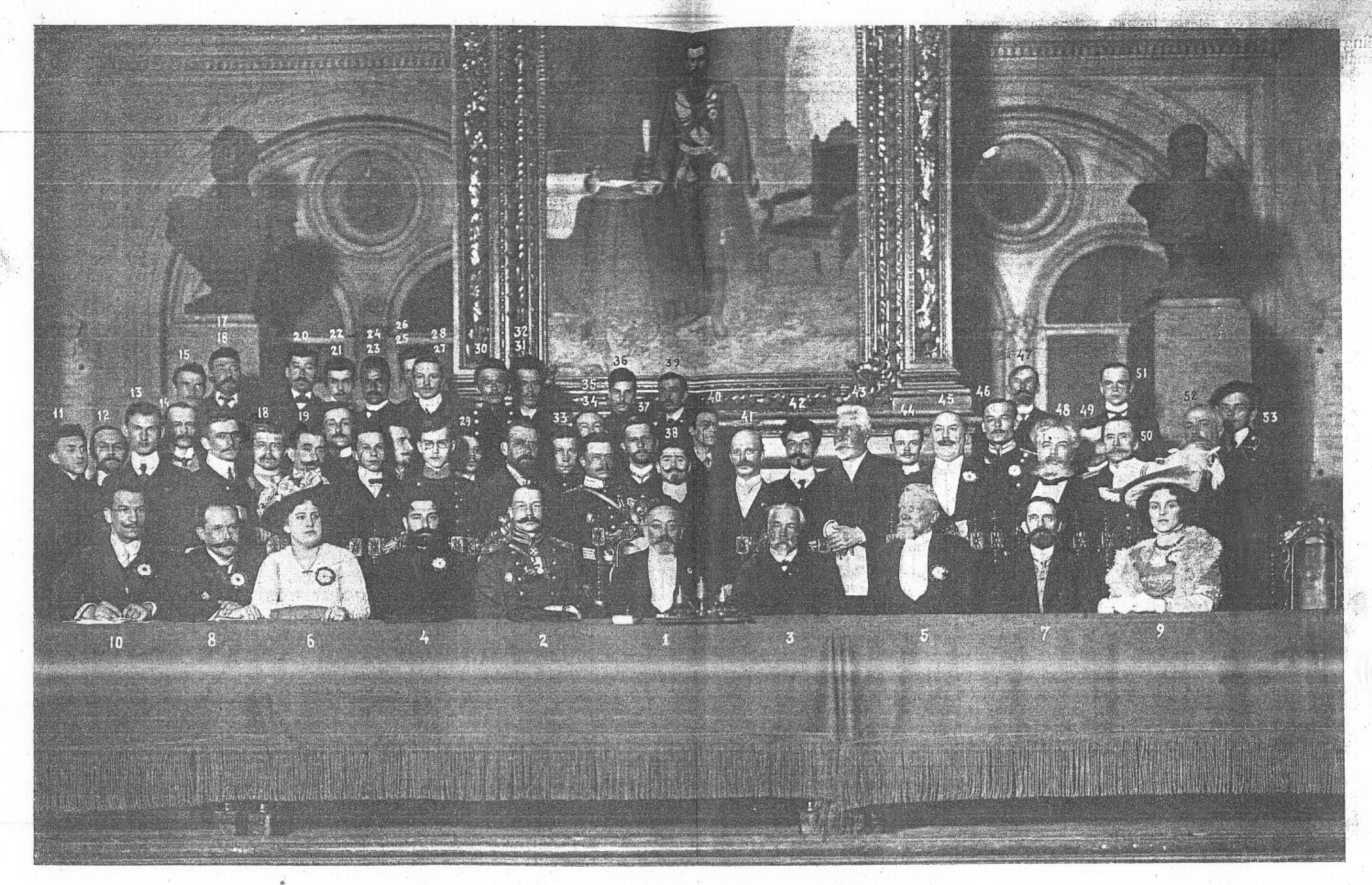
Schiller, Goethe, Byron, Shakespeare, Björnson estas fremdaj al ni laŭ lingvo, sed ili ne estas fremdaj al ni laŭ spirito kaj ni preferos ilin al tiu, kiu estas por ni samulo laŭ lingvo, sed estas fremdulo laŭ spirito, kiel Paskiewiczoj (Paskeviĉoj), Muravjovoj-Vilnaj, Obrenoviĉoj, Puriŝkeviĉoj, Markovoj kaj similaj al ili...

Jam el tio, kio estas dirita supre, oni vidas, ke, kiel esenca distingilo, kiu helpas al homaj grupoj difini ilian «parencaron» kaj eniri en pli proksimajn organizitajn rilatojn, servas iliaj lingvoj; tial, la demando pri la rolo de la lingvoj en la vivo de slavaro ludas por ili tre gravan rolon, kaj en tiu rilato la situacio de l'slavaro distingiĝas de l'situacio de multaj aliaj grupoj de la nacioj.

En slavaro oni povas kalkultrovi ne pli malmulte ol 9 lingvojn, el kiuj oni ne povas sen malĝusteco nomi eĉ unu, kiel tiun, kiu povus oportune kaj juste ludi rolon de l'komuna slava lingvo.

Tial, malgraŭ ke slavaj lingvoj kompare estas pli proksimaj unu al alia, ol la romanaj aŭ germanaj, sed tiu ĉi ilia proksimeco estas videbla kaj sentebla nur al specialisto de slava lingvoscienco, sed tute ne al meza slavo.

I-a Ruslanda Esperantista Kongreso 1910 en Peterburgo.

1) D-ro L. L. Zamenhof 2) A. A. Postnikov (Prezidanto de la kongreso). 3) N. V. Korzlinskij. 4) P. F. Vasilkovskij. 5) A. A. Ivanickij. 6) V. F. Barabanova. 7) D. D. Valkov (†). 8) V. N. Devjatnin. 9) E. N. Nozikova. 10) M. S. Valentinov. 12) N. P. Evstiféeff. 26) V. I. Lojko. 49) A. A. Saĥarov.

Por la meza slavo la fakto konsistas en tio, ke neniu el slavaj lingvoj ludas aŭ povas ludi la rolon de l'komuna slava lingvo, sen esenca malprofito por tutaj konsiderindaj ĝrupoj en slavaro. Tial, se ni forĵetos el nia konsiderado la politikajn demonstraciojn (kiel, ekzemple, la propono de Prof. Conev en Sofio), tiam ni ne miros, ke la plej komuna lingvo por la slava inteligentularo estis ĝis nuna tempo la germana. Ĉu tio estas ridiga aŭ enuiga, ĝajiga aŭ malĝojiga, tamen tio estas tiel...

Helpi en tia situacio nune oni povas ne per alvoko al libervola rusigado de tiuj, kiujn ne povas atingi la kontraŭvola deviga rusigado, sed per du vojoj: 1) per reciproka interkonatiĝo, kunigita kun la reciproka studado de lingvoj kaj literaturoj, 2) per enkonduko en la praktikan uzadon dum la renkontoj de l'personoj de diversaj nacioj, kvankam ili ĉiuj apartenos al la sama, komuna al ni (slava) grupo, per la enkonduko de neŭtra interslava lingvo.

Ni, kiel nian fundamentan historiosofian principon, akceptas la ideon, ke la historio prezentas al ni la bildon de l'procedo malrapida, ofte suferiga, ofte ŝancelanta kaj eĉ tempe haltanta, tamen malgraŭ ĉio de senŝanĝa «kolektigo» de l'homaro en unu organizitan tutaĵon.

De tiu vidpunkto kaj laŭ tia angulo de rigardado ni analizas ĉiujn lokajn (iafoje nur partajn) procedojn de l'«kolektigo» de tiu aŭ alia «tero», de tiu aŭ alia nacio, ĉu tio estos la «kolektigo de la Rusujo» per Moskva Ivano III-a aŭ kolektigo de l'Germanujo per Berlina Vilhelmo I-a. Ĉio tio estas nur partaj aperigoj de unu komuna procedo, nur partaj fluoj de unu komuna rivero.

En tiu procedo, en tiu antaŭena movado ni vidas nur du absolutajn, memstarajn, senŝanĝajn, nerenverseblajn kaj tial laŭ nia vidpunkto pleje, tute kaj sole realajn punktojn, alivorte-punktojn sendependajn de la kondiĉoj kaj subjektivaj opinioj. Kiel tiajn punktojn, ni konsideras sur unu, komenca aŭ elira, punkto-personon, individuon, kiel ion elementan, nedisigeblan kaj nedivideblan, simile al la atomo en la ĥemio, kaj sur la alia,—fina aŭ konkluda, punkto ni vidas homaron, kiel ion ĉionentenantan, ĉionĝeneraligantan kaj tial ankaŭ nedivideblan idee, malgraŭ ke ĝi konsistas (simile al ĉiu organizmo) el distingeblaj elementoj kaj partoj.

Tial, tutan kaj unuopan homaron ni konsideras kiel solan, logike eblan kaj teorie penseblan, finan, konkludan punkton de la procedo de integrado, «kolektigo» de l'homaro, kiun ni observas dum tuta marŝado de historio. Ni ne iras pli malproksimen ol ĉi tio, sed ni ankaŭ ne povas halti pli proksime ol tie, nek logike, kiel homoj, kiuj rezonas historie, nek morale, kiel homoj, kiuj staras sur kristana aŭ alia «monisma» vidpunkto, aŭ, parolante pli simple, kiel homoj, sentantaj kristane (se ni komprenas sub la vorto ne la instruadon de tiu aŭ alia eklezio, sed la moralajn kaj socialajn akirojn de ĉiuj pli bonaj flankoj kaj kreitaĵoj de l' tiel nomata «kristana» kulturo).

Eĉ la dividadon laŭ rasoj, ne parolante jam pri la dividado laŭ landoj (politika), laŭ lingvoj, regionoj kaj religioj, ni konsideras neeviteble kiel arbitran kaj tial nur tempe kaj parte pravigeblan.

Do, antaŭ ni estas du realaj punktoj, du grandaj unuoj: homo kaj homaro.

Homo, kiel persono pensanta, sentanta, suferanta, ĝojanta, kreanta,—homaro, kiel aro de ĉiuj personoj, kiuj troviĝas nun kaj iam troviĝadis sur nia komuna naskujo, en nia komuna loĝejo,—sur nia malgranda, tamen ne malvasta, se ni estas sufiĉe kulturaj, terglobo.

Ni konas nenion pli altan, ol homa persono, kaj nenion pli idealan, ol homaro. Ĉiuj ceteraj, interaj grupigadoj estas kondiĉaj, okazaj, neeviteble arbitraj, nedaŭremaj.

Tiaj samaj estas ankaŭ la grupigadoj, kiuj estas konsiderataj (kelkfoje nur pro malkompreniĝo,—speciale, se ili estas subtenataj de la apartaj politikaj organizacioj) kiel plej naturaj kaj nedetrueblaj, nome la grupigadoj «naciaj». Ankoraŭ pli malmulte daŭremaj estas tiuj, kiuj unuiĝas en ia rilato la grupojn de la nacioj, posedantaj ian komunan distingilon, kiel ekzemple la nacioj: skandinavaj, germanaj, anglo-saksaj, anglo-germanaj, latinaj, balkanaj, nordamerikaj, sudamerikaj, tutamerikaj, slavaj kaj sim.

Post ĉio supredirita la leganto eble demandos malkomprenante, kial do ni prenas sur nin la servadon al «slava» ideo, se ni konsideras ĝin tiel kondiĉa, efemera, eĉ pli efemera kaj trompiga, ol la ideo nacia, al kiu ni rifuzas servi alie, ol enkondukinte internaciajn korektaĵojn kaj atentigojn, ĉar ni konsideras eĉ ĝin tro efemera kompare kun du supremontritaj nedetrueblaj, nedisputeblaj kaj neforigeblaj ideoj—de homo kaj de homaro...

Nia respondo estos klara al la leganto, se li pripensos pli profunde donitan al li pli supre difinon de tio, kiel ni komprenas nian slavan ideon.

Post nia aldona historiosofia klarigo ni ekpenos mallonge resumi ĉefajn punktojn de nia «kredo»:

1) Ni konsideras, kiel fundamentojn, inter kiuj pasas la trajektorio de ĉiu historia procedo, du ideojn: homo, kiel nedividebla persono, kaj homaro, kiel tutaĵo de ĉiuj penseblaj personoj.

2) Ni opinias, ke nacia grupigado estas ŝanĝebla (kaj ŝanĝema) produkto de historiaj kaj geografiaj kondiĉoj.

3) Ni opinias, ke nacioj povas ne sole sen malprofito por ili mem, sed eĉ kontraŭe kun profito por si eniri en la grupigadojn de la pli alta (t. e. de pli komplikita) ordo, kiaj estas, ekzemple, la unuiĝoj de la nacioj, kiuj grupiĝas laŭ ilia parenceco kaj simpatioj, ĉefe laŭ lingvo;

4) lingvon ni konsideras kiel plej valoran propraĵon de ĉiu nacia grupo, kiel neanstataŭeblan ilon de ilia kuniĝo kaj kiel aperigilon de ilia homa valoreco;

5) tial la grupigadon laŭ lingvo ni konsideras kiel dezirindan kaj pozitivan pro ĝiaj rezultatoj, se nur ĝia celo estas ne sklavigo aŭ humiligo de iu ajn, kiu troviĝas ekster la grupigado, sed nur reciproka helpo kaj celado al la sekvontaj pli larĝaj grupigadoj;

6) ni povas konsideri kiel finan celon de ĉiuj grupigadoj kaj kiel la solan, kiun ni povas jam nun antaŭvidi, kiel finan idealon de la kolektiga procedo,—nur la unuopan tutigitan homaron;

7) ni opinias, ke slava unuiĝo estas unu el necesaj, dezirindaj kaj utilaj preparaj grupigadoj sur la vojo al la supredifinita ideala rezultato;

8) pro manko en nuna tempo de sanĉoj materialaj kaj rajtoj moralaj ĉe iu ajn el slavaj lingvoj por ludi rolon de komuna slava lingvo (kompreneble, dum ni komprenas kiel nian taskon ne kontraŭstaron al

tuthomara kolektiga procedo, sed akceligon), ni opinias, ke slavoj devas aparte kunzorge prijuĝi la demandon pri la elekto de l'lingvo por niaj komunaj aferoj.

N. P. Evstiféieff.

Aŭtotraduko el rusa monata revuo «Slava Mondo» («Славянскій Міръ»), eldonata en St. Peterburgo, Redakcio sur str. Ŝredn. Podjaĉeskaja, 16, Abonpago por Rusujanoj 1 rublo 40 kop., por eksterrusujanoj—2 rubloj (kun literaturaj aldonoj).

La aŭtoro-tradukinto opinias, 1) ke al niaj amikoj estos interese kaj utile ekscii la karakteron de la artikolo, jam aperinta en la januara № de rusa ĵurnalo, dediĉita al la slava demando, pri kiu oni tiel malmulte kaj malbone scias, 2) ke la ideoj kaj sentoj, esprimitaj en ĝi, povos nur plaĉi kaj utili al niaj samliganoj.

N. E.

Pri la vivo de nia lingo.

Parolado ĉe la 1-a Kongreso de U. E. A. en Augsburg.

Tute aparte staras la historio de Esperantismo ekster la ĝenerala historio de mondlingvo tia, kian ĝin komprenas kelkaj scienculoj.

De post 1887 tiu ĝenerala historio de mondlingvo multege dependis de Esperantismo, sed Esperantismo tute ne dependis de ĝi. Eĉ pri la ekzisto de Volapük Dro Zamenhof nesciis, kiam li aperigis Esperanton. Ne el la historio de l'antaŭaj sistemoj li ĉerpis la principojn kaj la spiriton de nia lingvo, sed el sia propra penso, kiu, same kiel la penso de ceteraj geniuloj, klare resumis en si la senton kaj la nekonscian sperton de l'homoj. Poste multaj imitis lian lingvon kaj nun ankoraŭ nenio estas pli facila ol fariĝi eltrovinto de «nova sistemo» per iometa aliformigo kaj aranĝetado de Esperanto.

Belaj vortoj kaj reguloj pri la «veraj principoj de internacia lingvo» k. t. p., ĉio simila nun venas post la apero de Esperanto. Publikiĝis teorioj pri internacia lingvo kun ŝajne ĉiam eterne ekzistintaj principoj, kiuj vere nur devenas de nia lingvo kaj de ĝia propra kreskado. Ĉiuokaze tre bone estas, ke Esperanto tiel efike instruis la scienculojn; sed ankaŭ estas tre utile rimarki, kiom multe ricevis el Esperanto la teoria historio de mondlingvo, dum el tiu historio nenion ricevis nia lingvo mem.

El tiu ĉi konstato aperas, ke nun ekzistas vere du fakoj pri lingvo internacia: unu fako, ĉe kiu oni studas teorie, diskutas malnovajn sistemojn aŭ proponas novajn. Jam de la tempo de Leibnitz daŭras tiu laboro kaj daŭros kredeble ankoraŭ tre longe, ĝi ŝajnas alloga studado, sed havas neniun praktikan rezultaton, ĉar malkonas ĝi la vivon kaj ĉiam restadas artefarema, teoria kaj kontraŭnatura.

La dua fako estas: Esperantismo. Ĉe tiu fako nenion diskutas aŭ proponas homoj, sed ili uzas kaj amas jam tute viviĝintan lingvon. Tiel junsanga kaj memspirita estas ĉi tiu lingvo, ke al si ĝi ligas siajn uzantojn per sento tre forta kaj havigas al si, per sia strange potenca influo kvazaŭ specialan popolon internacian. Tion ja konfesis eĉ fama

germansvisa idisto, skribante antaŭ nelonge en iu jurnalo, ke Esperanto fariĝis «la natura lingvo de unu speciala sekto» dum Ido restas proponata al la mondo kiel «science farita kaj regulota helplingvo».

Ŝajnas ke pri tio ĉi ni plene konsentas: unuflanke jam «natura» kaj multuzata lingvo, havanta sian propran vivon, sian poezion kaj sian—kiel al ĉiu lingvo necesan—patrujon en la koroj de popolo de samideanoj. Aliflanke unu aŭ multaj «science regulotaj» lingvaj sistemoj, proponataj al la mondo, sen vera uzado, sen vivo, sen literaturo, kaj senĉese «laŭdecide» aliformigotaj.

Unuflanke: fakto kaj vivo, aliflanke: proponoj kaj malnaturo. Esperantistoj, ni restu en nia fako; en ambaŭ ni ne povas utile vivi. Al neniu ni ŝuldas ion krom al Zamenhof kaj al la esperantistoj vivintaj antaŭ ni mem. Al scienculoj kaj malkontentuloj de la alia fako ni respekte kaj senbatale salutu kaj sincere danku pro ilia tre interesa laboro kaj ĉefe pro la grandega servo, kiun iuj el ili faris al ni, donante tute senpage per la fondo de idistaj societoj, la plej efikan laksilon por purigi nian movadon, je preskaŭ ĉiuj diskutuloj kaj nekomprenantoj.

Per nia juna originala literaturo, per nia internacia vivado, nun tiel forte kreskanta dank'al U. E. A., kaj per la ĉie sentata influo de l'interna ideo de Esperantismo, nia lingvo posedas propran vivon kaj patrujon, forprenante nek la vivon nek la patrujon de l'amataj naciaj lingvoj.

En tio kuŝas la propra nobleco de Esperantismo, ke ĝi alportis al homaro ion novan kaj belan, tamen sen detruo de io ajn ekzistanta. Por kiom de mondaj progresoj okazis male kaj terure!

Jam ne povas nin kritiki plu poetoj kaj artistoj pro sia malŝato al kontraŭnatureco kaj malpoezio. Similan malŝaton ankaŭ ni sentas kaj tian artistan kritikon ni tutkore aliĝas kontraŭ tiuj, kiuj ĝin meritas. Kun ili neniam oni konfuzu nin!

Vivanta lingvo meritas esti bone lernata. Al homoj, kiuj simple deziras ĝin uzi por tiu aŭ alia praktika celeto, sufiĉas eble skribi aŭ paroli nian lingvon en klara maniero, eĉ ne tute korekta. Sed al homoj, kiuj amas nian lingvon kaj ekkomprenas ĝian internan spiriton, tio ne sufiĉu. Ili devas studi pli profunde, legi niajn bonajn aŭtorojn, atingi la «kernon» de nia lingvo, trovi la sekreton de ĝia ĉarmo kaj stilo. Post tia legado kaj post iom da improvizita ekzercado, ili kutimiĝas baldaŭ ankaŭ pensi rekte en Esperanto kaj konsideri la lingvon en si mem, ne plu tradukante en ĝin la nacilingvan esprimon de sia penso. Bone vivas nia lingvo per si mem; tial estas preskaŭ ĉiam malutile serĉi trafan esprimon per tradukado. Sendube Esperanto, kiel la ceteraj lingvoj, ricevas influon de siaj naciaj najbaroj, ĉefe en sia materiala kaj teĥnika vortaro. Sed la plej forta influo—kaj la plej bona—venas ĉiam de sia propra spirito. Inter niaj aŭtoroj, la plej ŝatataj stilistoj estas ja tiuj, kiuj plej bone ĝin komprenas.

Ni ĉiam riskas erari en kompreno aŭ esprimo, se ni lasas nian nacian lingvon ĉiumomente influi nin. Se ni parolus iun alian artefaritan sistemon, ni nepre estus devigataj al tio ĉar en tiaj sistemoj regas la vortaroj. Sed ĝuste pro tio neniu sistemo tia sukcesis, ĉar lingvo ne povas vivi el vortsignoj, kiuj neniam precize egalsenciĝas de unu nacio al alia.

Se ni volas koni la uzadon de iuj vortoj, kiel ekzemple «profesoro» aŭ «studento» ni devas serĉi ĝin en nia literaturo mem kaj ne en la

uzado de similsona vorto en nia nacia lingvo. France la vorto «professeur» povas ofte simple signifi «instruanto pri iu afero». Angle la vorto «student» estas uzata por iu ajn persono, kiu studas ion, kaj oni povas ekzemple havi por Esperanto-kurso en Anglujo diversaĝajn «students» 8 jarajn ĝis 80-jaraj.

Dume, en kelkaj landoj oni povas esti laŭleĝe punata se oni uzas la titolon «Professor», ne estante rajtigita ŝtata instruanto en universitato; kaj al germano la vorto «Student» tuj elvokas la bildon de juna viro kun kolora ĉapeto, kun longa pipo en la buŝo kaj glasego da biero en la mano.

Kiam esperantisto uzas la vorton «profesoro» aŭ «studento», li ne devas pensi pri «student» aŭ «professor», ĉar tiel li donus al la esperantaj vortoj ofte neĝustan sencon. Li devas scii per la ĝisnuna esperanta uzado de tiuj vortoj, ke profesoro estas supera aŭ specialista instruanto sed ne necese ŝtata oficisto, kaj ke studento estas ofte tre malsama je studanto aŭ lernanto.

Same malbone estas skribi «fari konferencon», ĉar france oni diras «faire une conférence». Laŭ la uzado, «konferenco» signifas en Esperanto ian kunvenon aŭ interparoladon por atingi decidon aŭ interkonsenton. Uzi la vorton en speciala franca senco estas preskaŭ same malbone kiel diri ekzemple «atendi kunvenon» anstataŭ «ĉeesti kunvenon», ĉar la angla vorto «attend» signifas ĉeesti.

Ne sufiĉas, ke radiko estas iom internacia, por ke ni povu ĝin uzi kun iu ajn senco en nia lingvo. La uzado ĝenerale donis al tiaj vortoj sufiĉe vastan, sed tamen ankaŭ sufiĉe precizan sencon, kiun oni konu antaŭ ol uzi la vorton. Nia lingvo ne staras bazite nur sur malgranda seka fundamento de reguloj kaj vortoj, sed sur la tuta tradicio de la ĝisnuna vivado, kiu—kvankam nelonga—estas jam plej interesa kaj poeziplena.

Antaŭ ol studadi novajn vortarojn aŭ mem proponi novajn esprimojn, ni unue bone konu tion, kion ni jam havas. Kiam ni plene konas tiun trezoron, nur tiam ni eble rajtas nin interesi pri novaĵoj, kaj ni plej ofte fine konstatas, ke ili estas ne tre necesaj kaj eĉ kelkafoje malutilaj, se ili malsimpligas nian lingvon.

Kiom da ĉarmo kuŝas en la diafana klareco de nia simpla lingvo kaj en tiuj verkoj de l'unuaj jaroj, kiam ekzistis ankoraŭ nur kelkaj centoj da radikoj! Eĉ kiam ni ne havas jam la vorton «falĉi», ni povis dank'al unu el niaj amataj aŭtoroj, ĝui poezian priskribon pri hejmenreveno de l' «herbotranĉistoj» el taga laboro. Forte impresas la leganton la bildo de tiuj viroj, kantante marŝantaj hejmen inter la orbrilaj kampoj, kiujn glora subiranta suno jam flamruĝe lumigas. Ofte ŝajnis al mi, ke la ĉarma naiveco de tia vorto kiel «herbotranĉisto» donis al tia prozaĵo pli da plaĉo poezia ol povis doni al iu ĝisnuna verkajo la peza plenigado de l'teksto per novaj sciencaj radikoj aŭ sufiksoj.

Sciencistoj havas plenan liberecon por iam pligrandigi kaj precizigi sian specialan terminaron en nia lingvo.

Sed ni ne konfuzu la sciencan lingvon kun la komuna. Per nia komuna ĉiutaga literaturo la lingvo vivas multe pli ol per sciencaj verkaĵoj. En tiu ĉi komuna lingvo regas la propra spirito de Esperanto kaj ĝia ĉarmo. La harmonia flueco de l'esperanta stilo ne ŝatas artefaritajn enmetaĵojn. Sen ili, ĝi tiel bele nun floras, ke la libera evolucio

de nia lingvo kondukos nin al ĉiam pli forta ŝato je simpleco kaj pli rapida forgesado de la malsimplaj kaj malnaturaj verkaĵoj.

La vivantecon kaj belecon de Esperanto nenio pli bone montras ol la influo de korsentoj en ĝia evolucio. Tiun ĉi vivantan fundamenton de la lingvo, ĝian tradicion kaj spiriton, la esperantistoj devas ĉiam pli bone koni. Ĝin konigi, pri ĝi studigi kaj instrui, jen estas la tasko, kiun celis entrepreni la fondintoj de la Internacia Instituto de Esperanto, kreante tiun novan organizaĵon en Esperantujo. Same kiel U. E. A., la Instituto laboras por la realigo de l'interna ideo de esperantismo kaj ankaŭ same ĝi agas per praktikaj rimedoj. Tiun altan idealon U. E. A. celadas faciligante la uzadon kaj tujan utiligon de nia lingvo; la saman altan idealon celadas la Instituto favorante profundan studadon de nia lingva tradicio. Unu la alian helpas sin ambaŭ laboradoj por uzigi kaj amigi nian lingvon; ĉar ju pli eniĝos en la homan vivon kaj en la homan koron la uzado kaj la amo je Esperanto, des pli facile ĉirkaŭradiados la bonfaranta influo, kiun nepre entenas en si nia kara lingvo.

La esperantistoj ne ĉesu propagandi per siaj naciaj societoj. Tiu laborado preparas la vojon al ŝtata akcepto kaj lerneja instruado de Esperanto. Multiĝu nacilingvaj paroladoj, kursoj, ekzamenoj k. t. p. por ke baldaŭ la ŝtatoj mem ĉion ĉi faru kaj danke povu mem instrui nian lingvon flanke de la nacia, laŭ la vojo por ili preparita de niaj tiam malaperontaj propagandaj societoj. Sed la esperantistoj samtempe ankaŭ efike agadu per U. E. A., Instituto kaj similaj internaj laborcentroj por vere realigi Esperantujon. Ili memoru, ke pri «Esperanton uzanta mondo» la homoj nur povas kredi, se ili jam povas vidi «Esperanton uzantan mondeton».

Vane predikus apostoloj pri la revata Regno de Homoj, se tian regnon ne ekkonstruus jam kelkaj homoj sur tiu ĉi tero.

Nun ne kontentiĝas la mondo per proponoj; faktojn ĝi volas. Ni do daŭrigu konstruadi kaj ĉiam pli vastigi nian Esperanto-mondeton kvazaŭ idealan kaj vivantan modelon por la estonta tutmondo. Ni ĝin kreskigu bela kaj simpla, radianta je libereco labora, ĉarmeco paciga kaj juneco poezia.

En tiu ĉi mondeto nia, jam havigis Esperanto feliĉon aŭ utilon al homoj ĉiuspecaj. En ĉiu lando sur la tero, jam troviĝas iu mizera homo, iu multzorga laboranto, iu malfeliĉa blindulo aŭ eĉ iu potenca profesiulo, kiu ricevis en Esperantujo helpon, rimedon, ĝojon, idealon. Kion ni havas, tion ni kreskigu por aliaj, kaj hodiaŭ kun nia amata inspirinto Zamenhof, ni konfesu nian ĝojon vidante, ke ĉiutage pligrandiĝas kaj floras tiu ĉi nia mondeto, ĝis kiam, post tre longa tempo, ĝi mem fariĝos la plena tutmondo.

Edmond PRIVAT.

En mondo de l'scienco.

Neniam la scienco tiel potence elŝiradis el la naturo ĝiajn sekretojn kiel dum la dua duono de la XIX jarcento.

Plejadoj da genioj de la XVII, XVIII vaj XIX jarcentoj inspire konstruis fortikan bazon por la modernaj triumfoj de la scienco, kaj sen ilia persista laboro la venkoj de la scienco ne estus tiel brilan-

taj. Bolanta labora vivo avide sorbas ĉion, kion donas al ĝi la scienco. Plej grandaj elpensaĵoj fariĝas haveblaj por popolamaso, ili ĉirkaŭas niajn kutimajn vivkondiĉojn per rafina komforto, kaj ili fariĝas tiel ordinara fantomo, ke ĝian esencon neniu reagas. Certe la ciklo de grandaj elpensoj ne estas ankoraŭ finita, la sekretoj de la kosmo ne estas ankoraŭ malkovritaj, sed la energio de la homa penso jam nun disbatis la koncepton pri la supernatureco, kaj logike metis en naturajn formojn la tutan fundamenton de la kosmo. La naturscienco per la sintezo ekrigardis en la profundon de la historia tempo kaj tie trovis la unuajn fajrerojn de tiu fajro, kiu tiel hele eklumis niajn modernajn sciojn. Kiam la natursciencoj forĵetis la metafizikan fundamenton, kiel arĥaisman aldonon, kaj paŝis sur la fundamenton de materiala analizo, tiun-ĉi momenton oni devas rigardi la plej granda momento en la vivo de kultura homo. La mistero ĉesis maltrankviligi la racion pro sia malkomprenebleco, kaj homo alpaŝas al ĝi kiel al la fantomo simpla kaj normala, sed ankoraŭ nekonata.

Do antaŭ nelonge ĉio nekomprenebla, malenirinta en la kadron de la fizika kriterio, la maldiligenta penso enŝovadis en malklaran formon de la okultismo, mesmerismo, astrologio, spiritualismo kaj de la aliaj pseŭdosciencoj.

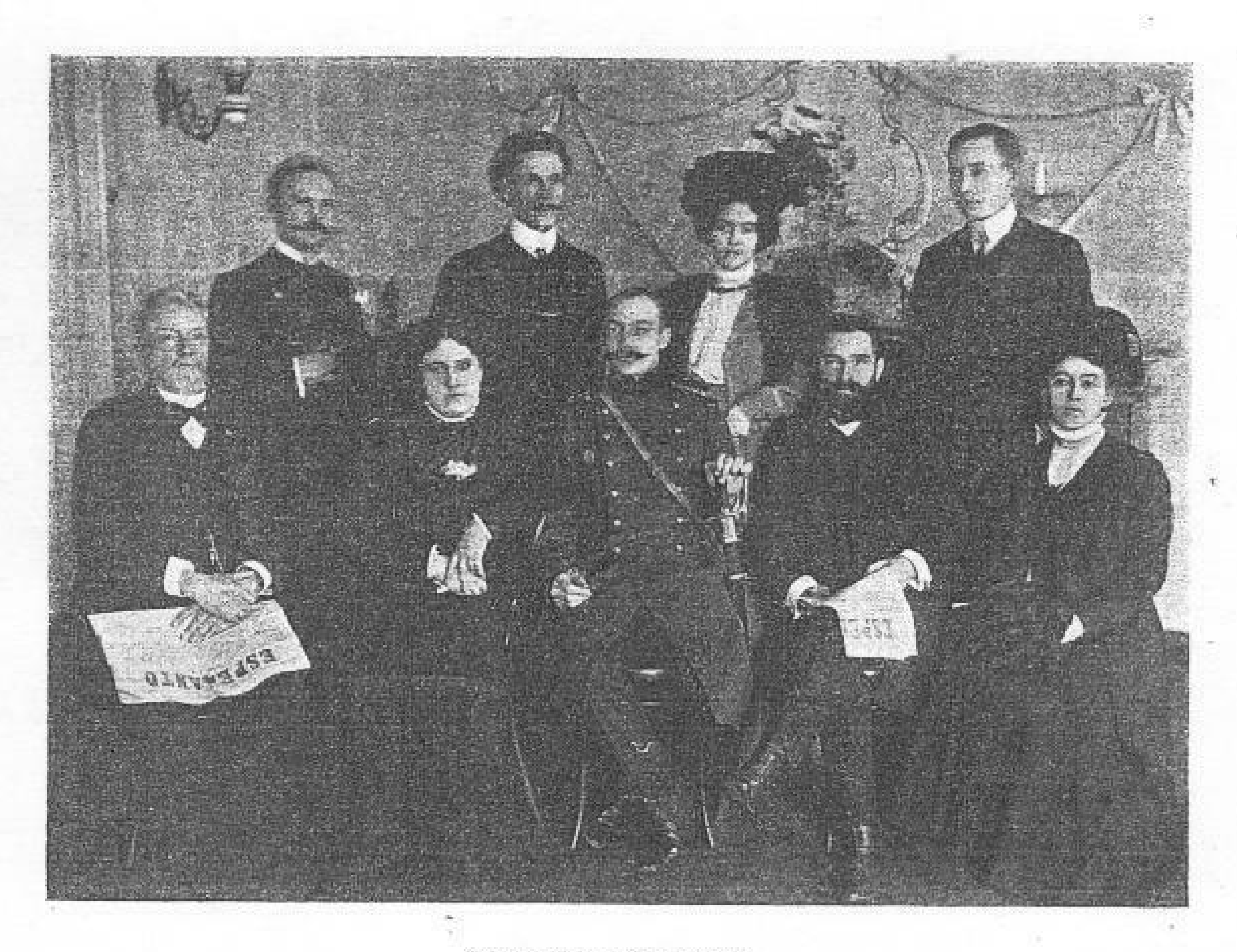
Feliĉe la metafizika haltigilo de tago al tago ĉiam malfortiĝas kaj baldaŭ liberigita homa penso komprenos la tutan sumon de komplikaj kombinoj de la materio, kaj tiel nomataj fantomoj de la psika karaktero trovos sian difinon per simplaj kaj absolutaj formuloj, aplikataj al difinoj fizikaj. La mistika mistero ĉirkaŭinta la vivon de homo tute ĝis la XVII jarcento, devigadis lin serĉi la kaŭzon de liaj doloroj en la konscia volo de la Providenco. Malĝojigita de la turmentoj li iris al la altaro de indignanta Diaĵo kaj per oferoj li aĉetis ĉe ĝi favoron. Sed jen la XVII kaj precipe la XVIII jarcentoj donas tutan plejadon de gigantoj, kiuj per la titanaj fortuzoj de penso disbatas la diecan legendon kaj starigas teron kaj ĉielon kun ĉiuj komplikaj fantomoj sur firmaj apogoj de la naturscienco. Honte al la nuntempa homaro nur malmultaj konas la oran papiruson de nomoj:

Bert, Häckel, Huxley, Darwin, Jenner, Pettenkofer. Tyndall, Charcot, Vogt, Pasteur, Owen, Wirchov, Faraday, Pestalozzi, Koch kaj multaj aliaj, kiuj ne almozis ĉe ĉielaj fortoj, sed serĉis la bonon ĉe teraj leĝoj kaj atinginte ĝin foriradis.

Al ni estas donita vico da mirakloj: senfadena telegrafo, telefono, elektra lumo, kolora kaj nigra kinematografo, fotografio, telefotografio, geografia karto, tempo (horloĝo), aŭtomobilo, aeroplanoj, mirakloj de la medicino, de la ĥemio kaj de la fiziko, kaj aŭ hodiaŭ aŭ morgaŭ la scienco donacos al ni telefotoskopon, artefaratajn arĝenton, oron kaj juvelojn. Berthelot, Ramsay, S-ino Curié-Sklodowska, Stern, Marconi Мечниковъ, Doyen, Erlich, Blériot, Wright, Santos-Dumont kaj ankoraŭ granda vico da genioj atingas ĉiutage ĉiam novajn venkojn kontraŭ la naturo. Sed ni, kulturaj homoj de la XX jarcento, ĉu ni do scias, kiom da laboro kaj peno elspezas sciencistoj por nia bono? Kiam aperas nova miraklo, tiam ni antaŭ ĉio scias la firmon, kiu ĝin disvastigas por profitema celo, ni scias la teatron, kie oni demonstracias novajn elpensaĵojn de inĝeniero Urban (kolora kinematografo), ni scias fratojn Lumière, kiuj nur pliperfektigis la nigran kinematografon, sed ni ne scias, ke jam antaŭ 20 jaroj Edison montradis sian stroboskopon, en kiu grupoj da

homoj moviĝadis kaj translokiĝadis. Kiam antaŭ niaj okuloj leviĝas memfluganto—aeroplano, tiam ni ne scias nomojn de la geniaj elpensintoj, kiuj precizesprime oferis iliajn vivojn por nia bono, sed ni scias nomon de malsaĝulo, kiu demonstracias al ni miraklon, kaj al li ni fordonas sen resto la tutan gloron de genio.

La sorto de ĉiuj pioniroj estis ĉiam tragika, kaj nur la estonta vere kultura homaro ŝanĝos sian rilaton al ili. La nomoj de Langley, Santos-Dumont kaj fratoj Wright estas malmulte konataj, sed ja ni scias Latham, Efimov, Morankaj aliajn, kiujn soleprofitamo impulsis riski per ilia propra persono. La etiko de la sciencistoj ĝuste ĝis la mezo de la XIX jarcento postulis ekstreman modestecon, kaj sole amerikaj

Organiza Komitato.

de la 1-a Ruslanda Esperantista Kongreso.

Sidantaj: A. A. Ivanickij, V. F. Barabanova, A. A. Postnikov, P. E. Vasilkovskij, M. M. Zike.
Starantaj: V. B. Beringer, A. P. Dadajev, E. N. Nozikova, S. A. Petrov.

sciencistoj ekrigardis la aferon raciekaj ili unuaj komencis ligi grandegan elpensaĵon kun la nomo de elpensinto. Nun ni travivas la plej interesan epokon de materializado de la utopioj de la XVIII kaj XIX jarcentoj. La fabeloj pri mirakloj jam ne aperigas skeptikan rideton, sed deviĝas kun mistera sento de timo la realiĝon de malkredeblaĵo. Kie estas tiu limo, ĉe kiu haltiĝos aroganta penso de homo—neniu scias. Kaj kredeble tiu limo ne ekzistas, ĉar jam denove estas preta fabela materialo por estontaj realigoj, kaj ĝis kiam la homa penso ekzistas, la progreso per potenca ringo ĉirkaŭos ne sole la teron, sed la tutan kosmon. La grandega jarcentara disputo pri la unueco de la materio, kiu maltrankvile staris inter astronomio kajkemio, nun per la labo-

rado de Ramsay, Kurie, Sklodowska Van't-Hofkaj de aliaj grandegaj ĥemiistoj estas solvita favore por la astronomio, kaj la unueco de la kosma materio estas konfesita kiel absoluta. La radiumo kun ĝiaj emanaciaĵe coj neniigis molekularan konsistencon de la materio kaj dispolvigis ĝin je elektronoj, kiuj estas eroj de komplika sistemo en ĉiu atomo de la materio. Tiamaniere radiumo estas potenca detruiganto, se ne de ĉiuj fundamentoj de la fiziko kaj ĥemio, do ĉiuokaze de plimulto de arĥaismaj konceptoj. La radiumo brile pruvis la verecon de leĝo de konservemeco de la kosma energio, trovita de la genia Roberto Majer. Tiu grandega kvanto da varmeco, kiun donas la radiumoĉe la molnotinda elspezo de materio, oni povas klarigi sole per la disiĝo de materio de l'radiumo je la partetoj multe pli malgrandaj ol atomo, t. e. je elektronoj. Sendube, ĥemio kaj fiziko de estontaj jarcentoj submetiĝos al pluraj ŝanĝoj, kaj kiaj estos sekvoj de tio-ĉi, neniu klarvidulo difiĝos nos. Rektiranta movo de l'scienco terure haltiĝas pro la kondiĉoj de moraro, en kiu sin trovas eminentaj homoj. Plej grandegaj elpensaĵoj aperis al ni malfruinte kelkajn jarcentojn. Kapitalisnaj regnoj, kie la rajton pri laborado (almenaŭ pri socia) donas la mono, premas vivan penson per mortiga maŝo. La tuta vivo de plej bonaj homoj estas fordonata al la batalo pri ekzistado, kaj minutoj de lacigita libertempo— al krea laboro.

En kelkaj Eŭropaj regnoj kaj ankaŭ en Ameriko estas faritaj provoj por ke ĉiuj dezirantoj, kiuj ricevis specialan instruitecon, havu la eblecon esplori iliajn kapablfortojn.

Por tio-ĉi estas organizitaj laboratorioj, en kiuj kondiĉaro donas malgrandan eblecon reale efektivigi ideon. Sed kompreneble, se via projekto superas mezan nivelon, kaj precipe se ĝi estas proksima al genieco, tiam ĝia realigo estas preskaŭ neebla, ĉar ĝi postulas tion, kion donos nek unu ŝablone aranĝita laboratorio.

Kiel ajn strange estas, sed observante la sciencan progreson antaŭ krista jarkalkulado ni rimarkos, ke ĝia antaŭeniranta ritmo estis pli energia. La antikva Grekujo donis al ni la Eŭklidan geometrion, la Arĥimedan meĥanikon, Ĥipparĥan astronomion kaj la eksterordinare perfektajn fundamentojn de la supera matematiko.

Tio-ĉi kompreneble klariĝas per la aranĝo de la antikva Grekujo, per ĝia libera socia organizo, kaj ĝenerale per la perfektaj respublikaj formoj de ĝia regado.

Ŝaĝuloj, per nenio ligitaj en la esprimado de siaj eĉ plej ekstremaj opinioj, elportadis siajn sciojn en la straton, kaj tie, antaŭ improvizita aŭditorio, malkovradis potencajn fortojn de la naturo.

Popolaj masoj lernis rilati tolere al plej kuraĝaj opinioj kaj en la unuiĝo kun registoj iris unuaj renkonte al ĉiaj sciencaj problemoj.

Post la naskiĝo de Kristo preskaŭ dum tuta jarmilo la progreso mortetas kaj nur en la lasta jarcento pro kelka politika libereco rebruliĝas la viva krea penso.

V. Beringer.

(Daŭrigota)

Pri literaturo.

(Parolo en privata kunsido de «Ruslanda Ligo Esperantista» la—5 an de oktobro 1910 en St. Peterburgo).

Estimataj gesinjoroj!

Vi bone scias, ke lingvo kaj literaturo estas plej veraj rebriloj de spirita stato de l' popolo, al kiu ili apartenas, kaj ju pli alte staras spirita nivelo de l' popolo, des pli disvolvitaj estas ĝiaj lingvo kaj literaturo. Vi scias ankaŭ, ke «Esperanta popolo»—se estas permesite tiel nomi diversnacian samideanaron esperantistan—ne estas sovaĝa popolo; vi scias ankaŭ, ke la lingvo Esperanto estas lingvo kultura kaj ke ĝia nuntempa literaturo estas unu el riĉaj literaturoj; vi scias ankaŭ... jes, vi scias ĉion, sed la publiko—kion ĝi scias? Oni diras ke Esperanto havas nenian literaturon. Kia kalumnio! Tamen, ni ne devas malkuraĝi—ni devas pruvi la malon... Per kio do ni povas pruvi? Kompreneble, per faktoj plej videblaj. Ni montru modelojn de nia literaturo, sed ne per niaj multnombraj revuoj, el kiuj ĉiu prezentas tro grandan diversecon, sed per io pli argumenta—per speciala modelaro, kiu eliradus periode kaj en multaj okazoj servus kiel fonto por tradukoj el nia literaturo.

Ĝis nun oni preferis tradukojn el naciaj lingvoj, sed... solaj tradukoj ne faras literaturon.

Ni prenu ekzemplon el historio de rusa literaturo, nome la du sekvantajn periodojn:

1. La literaturistoj preskaŭ nenion verkas—pleje tradukas ĉion el fremda literaturo, kiu jam estas sufiĉe riĉa kaj havas modelojn, kiujn oni imitas en komenco de naskiĝo de pseŭdo-originala literaturo (pseŭdo-klasikaj verkoj).

2. Aperas protestantoj de la malvera vojo de la literaturo, aperas bonaj originalaj aŭtoroj, naskiĝas literaturo kaj aperas almanakoj, prezentantaj kolekton de verkoj de plej bonaj novaj verkistoj de la nova literatura vojo. Unuaj tiaj almanakoj estis de Karamzin: «Aglajo» (1794—95) kaj «Aonidoj» (1796—98). La batalo de la nova stilo kontraŭ la malnova kreskas: Puŝkin organizas literaturan rondeton «Arzamaso» (1815—18), Rylejev (1823—25) eldonas almanakon «Polusa Stelo», ekregas periodo de kreo de vera nacia literaturo.

Dum la unua periodo la literaturistoj ne ricevas honorarion, ĉar literaturo ankoraŭ ne prezentas ion seriozan kaj havas preskaŭ nenian valoron. Poste en la komenco de la periodo, oni komencas pagi honorariojn: la literaturo fariĝas vera profesio kaj ricevas grandan valoron, kaj la aŭtoroj, instigataj kaj vigligataj de la rekompenco, komencas labori pli serioze. Subtenataj materiale, ili tute sin fordonas al la arto, kaj ĝi ekfloras...

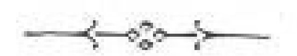
Esperanta literaturo travivis la unuan periodon kaj komencis la duan.

La momento maturiĝis, la fortoj estas pretaj... Do ni paŝu antaŭen. Ni fondu literaturan esperantistan societon kun nomo «Verda Radio», kies celoj estas: 1. eldonado de almanako, enhavonta nur origi-

nalajn verkojn, 2. eldonado de lernolibroj, krestomatioj kaj tradukoj kaj 3. propagando de Esperanto. Ni ne forgesu difini honorarion por niaj aŭtoroj kunlaborantoj.

Dio helpu nin.

T. Ŝĉavinskij.

UNIVERSALA LIGO.

Esperantistoj!

Ĉu vi jam taksis la gravan historian momenton, kiun travivis nia esperantista movado dum la Sesa?

Ĝis tiam nur apartaj personoj, nur individuoj akceptadis la lingvon Esperanto kiel internacian lingvon, kaj jam poste ili, kiel esperantistoj, fondadis diversajn pure esperantistajn asociojn, jen propagandajn aŭ profesiajn, jen sciencajn aŭ komercajn k. t. p.; sed nek unu neesperantista asocio akceptis ian artefaritan lingvon kiel sian oficialan lingvon.

Do la 19—an de aŭgusto 1910 en Vaŝingtona konferenco la lingvon Esperanto, kiel sian oficialan lingvon, akceptis «Universala Ligo»—tutmonda organizacio (neesperantista), celanta ideon pri unuiĝo de ĉiuj regnoj.

Tiun ĉi fakton ĉiuj esperantistoj devas noti, kiel brilantan paĝon en la historio de l'esperantista movado, kaj devas firmigi laŭeble la atingitan sukceson.

Esperantistoj de ĉiuj landoj! Vi aliĝu kiel eble plej rapide al la «Universala Ligo»—organizacio kun alta celo kaj grandega estonto, por realigi en ĝi definitive la uzadon de l'Esperanto kaj por ne permesi al ruzaj malamikoj de l'Esperanto ŝanceli la rezolucion jam akceptitan. Se ne ekzistas ankoraŭ en iu urbo filio de la «Universala Ligo», estus bone, se lokaj esperantistoj mem fondu tian filion. Rapidu kaj agu! Bonan sukceson!

Ĉiuj informoj:

1. «Centra Oficejo» de la «Universala Ligo», Ruslando, Peterburgo, Vvedenskaja 22, loĝ. 9.

2. «Germana Esperanto-Gazeto» Magdeburg. Kaiser—Friedrichstrasse 1.

PROTOKOLO

de la 1-a internacia konferenco de la «Universala Ligo».

19-an de Aŭgusto 1910.
Vaŝingtono, D. C., U. Ŝ. A.

DEKLARACIO.

1) «Universala Ligo» estas tutmonda organizacio, celanta popularigi ideon pri la tutmonda unuiĝo de regnoj.

2) «U. L.» dividiĝas je aŭtonomaj partoj laŭ la diversaj regnoj.

3) Por solidara kaj konsenta agado de la tuta «U. L.», oni organizas ĉiujare konferencojn el diversregnaj reprezentantoj, kiuj ellaboras ĉiuspecajn regulojn, instrukciojn, deklaraciojn kaj «Normalan Regularon», kaj difinas la lokon por «Centra Oficejo» de la tuta «U. L.».

4) Por la internaciaj konferencoj, por internaciaj rilatoj kaj por ĝeneralaj dokumentoj de la «U. L.» oni akceptas la lingvon Esperanto kiel oficialan. Por la internaj aferoj oni uzas la lingvon nacian aŭ laŭvole.

5) Ĉiu parto de la «U. L.» gardante la esencon de la «Normala Regularo» povas ŝanĝi ĝiajn detalojn laŭ la postuloj kaj bezonoj de sia Regno: almenaŭ 2 ekzempleroj de la jam definitive konfirmita loka regularo (nepre kun esperanta traduko) devas esti sendata al «Centra Oficejo» de la «U. L.».

REZOLUCIOJ.

1) Oni rekomendas, kiel «Normalan Regularon» por ĉiuj partoj de «la Universala Ligo», la unuan regularon de la «U. L.», permesitan de la rusa registaro la 27—an de Aprilo 1910.

2) «Centra Oficejo» de la «U. L.» devas esti en Peterburgo ĉe la Centra Komitato de la rusa parto de la «U. L.» Adreso: «Universala Ligo», St. Peterburgo, Rusujo.

3) «Centra Oficiejo» laŭ konsiloj de la internaciaj konferencoj organizas ĉiujare konkursojn kun premioj por plej bonaj verkoj konformaj al la celoj de la «U. L.»

4) La sekvanta internacia konferenco de la «U. L.» devas esti en Belgujo en la urbo Antverpeno samtempe kun la sepa internacia kongreso de Esperanto.

5) Estas dezirinde ke la «Centra oficejo» organizu ĝis la sekvanta internacia konferenco la konkurson kun la premioj por jenaj temoj:

a) «Kial estas necesa la tutmonda unuiĝo de regnoj?»

b) «Kiel oni povas ĉesigi la internaciajn militojn por ĉiam?»

Adreso: «Universala Ligo», Vvedenskaja 22, loĝ 9, St. Peterburgo, Ruslando.

LA KONDIĈOJ DE LA KONKURSO, ARANĜITA DE LA «UNIVERSALA LIGO».

1) Por la plej bonaj verkoj, traktantaj la temon «Kial estas necesa tutmonda unuiĝo de regnoj» aŭ la temon «Kiel oni povas ĉesigi internaciajn militojn por ĉiam» estas donitaj la premioj: 1-a 100 rubloj kaj 2-a—50 rubloj.

2) La verkojn oni povas skribi en jenaj lingvoj: rusa, franca, germana, angla kaj Esperanto. Ankaŭ estas konsidereblaj la verkoj alilingvaj, sed nur en tia okazo, se ili estos akompanataj de la tradukoj en iu lingvo proponita.

3) La verko por la konkurso devos esti liverita al la «Centra Oficejo» de la «Universala Ligo» (Ruslando, Peterburgo, strato Vvedenskaja, 22, loĝ. 9) ne pli malfrue ol la 1-an de Majo (14-an de Majo) de 1911, en la fermita koverto. Sur tiu-ĉi verko krom la titolo devos esti montrita nur devizo aŭ pseŭdonimo de aŭtoro. La nomo de la

aŭtoro kaj lia adreso devos esti metitaj en alian fermitan koverton, sendotan aŭ aparte aŭ en la unua koverto.

4) Rezultatoj de la Konkurso estos anoncitaj la 1-an de Junio (14-an de Junio) 1911 en gazetoj, kaj post tio la aŭtoroj de la verko, premiita povas ricevi la monon el la «Centra Oficejo» de la «U. L.».

5) Por konsiderado pri la verkoj, prezentataj al la Konkurso, estas invitata de la Centra Komitato de la rusa «U. L.» speciala juĝantaro el reprezentantoj de sciencaj, regnaj kaj sociaj institucioj.

6) La verkoj skribitaj per mano aŭ per maŝino, devas esti facile legeblaj kaj la nombro da vortoj ne devas superi 7000 (proksimume 1 presita folio).

7) La anoj de la juĝantaro ne povas partopreni en la Konkurso.

8) Post la fino de la Konkurso «Universala Ligo» akiras la rajton eldonadi la premiitajn verkojn, lasante samtempe al iliaj aŭtoroj la netuŝeblecon de la aŭtora rajto.

9) La aŭtoroj de la verkoj nepremiitaj povas rericevi iliajn manuskriptojn dum 3 monatoj post la tago de deklaro pri rezultatoj de la Konkurso, se la mono por la resendo estos aldonita.

Rimarko: «Universala Ligo» aranĝas specialan fondon por la organizado de ĉiujaraj Konkursoj. Oni petas la personojn, favorajn al la celoj de la «U. L.». liveri la monoferojn laŭ la adreso: Ruslando, Peterburgo, «Regna Banko», Ekaterinenski 32, V. K. Gvozdev (Por Konkurso).

Ĉiuj informoj: Ruslando, Peterburgo, Vvedenskaja, 22, loĝ. 9. «Universala Ligo».

Условія конкурса, устраиваемаго «Универсальной Лигой» **(согласно § 2 Устава Лиги).**

§ 1. За лучшія сочиненія, написанныя на тему «Для чего нуженъ всеобщій союзъ государствъ?» или на тему «Какъ прекратить международныя войны навсегда?», выдаются преміи: 1-ая въ размѣрѣ **100** рублей, и вторая въ размѣрѣ **50** руб.

§ 2. Сочиненія могутъ быть написаны на слѣдующихъ языкахъ: русскомъ, французскомъ, нѣмецкомъ англійскомъ и Эсперанто. Сочиненія на другихъ языкахъ могутъ разсматриваться только въ томъ случаѣ, если къ нимъ приложенъ переводъ на одинъ изъ разрѣшенныхъ языковъ.

§ 3. Сочиненіе на соисканіе премій должно быть доставлено въ Центральное Правленіе «У. Л.» (СПБ., Введенская улица, 22, кв. 9) не позднѣе 1-го Мая 1911 года, въ запечатанномъ конвертѣ; на этомъ сочиненіи, кромѣ заглавія, долженъ быть обозначенъ только девизъ или псевдонимъ автора; имя автора и его адресъ съ тѣмъ же девизомъ должны находиться въ другомъ запечатанномъ конвертѣ, присылаемомъ отдѣльно или вложенномъ въ первый конвертъ.

§ 4. О результатахъ конкурса будетъ объявлено 1-го іюня 1911 года въ газетахъ, послѣ чего авторы сочиненій, удостоенныхъ премій, могутъ получить деньги изъ Ц. Праваленія «У. Л».

§ 5. Для оцѣнки сочиненій, представляемыхъ на конкурсы, приглашается Центральнымъ Правленіемъ «У. Л.» особое жюри изъ представителей ученыхъ, государственныхъ и общественныхъ учрежденій.

§ 6 Сочиненія должны быть написаны рукой или на машинѣ разборчиво и количество словъ не должно превышать 7000 (около 1-го печатнаго листа).

§ 7. Члены жюри не могутъ быть участниками въ конкурсѣ.

§ 8. По окончаніи конкурса «Универсальная Лига» пріобрѣтаетъ право издавать премированныя сочиненія, не лишая авторовъ ихъ авторскаго права.

§ 9. Авторы сочиненій, неудостоенныхъ премій, имѣютъ право получить обратно свои рукописи втеченіе 3 мѣсяцевъ со дня объявленія результатовъ конкурса, при условіи оплаты расходовъ на пересылку.

Примѣчаніе. «Универсальная Лига» устраиваетъ спеціальный фондъ для организаціи ежегодныхъ конкурсовъ. Просятъ лицъ, сочувствующихъ цѣлямъ «Универсальной Лиги» и желающихъ помочь устройству конкурсовъ, направлять пожертвованія по адресу казначея «У. Л.»: Петербургъ, **Государственный банкъ**, Владиміру Константиновичу Гвоздеву (для конкурсовъ).

Всѣ справки: Спб.,Введенская, 22. кв. 9, «Универсальная Лига».

KRONIKO DE ESPERANTA MOVADO.

Anglujo.

La Kvara Brita Kongreso Esperantista okazos en Southport dum la Pentekosta semajno de la 2-a ĝis la 6-a de junio. La konsilantaro kaj la eminentularo de la urbo promesis sian subtenadon, la loka samideanaro entuziasme kaj sindone laboras, la distrikta federacio ilin tutkore subtenas. Oni jam luprenis la «Temperance Institute» (apud la stacidomo de la Lancashire kaj Yorkshire Fervojo) kiel akceptejon, librejon, klubon kaj kunvenejon. Estas organizataj kaj aranĝataj kunvenoj, festoj, baloj kaj ekskursoj per tramveturilo, aŭtomobilo kaj fervojo, k. t. p.

Londono. Laŭ la vintra numero de la «Londona gazeto» esp. kursoj nun okazas en 39 kvartaloj de la Londona regiono.

Okaze de la ĉiujara kunveno de la Suttona Knaba Vivosava Brigado, la loka Esperantista grupo faris bonan propagandon disdonante inter la ĉeestantoj pli ol 700 flugfoliojn pri la lingvo.

— Tre ageme funkcias la Londona esperanta Propaganda Ligo, kies membroj, aliĝante, ĉiuj promesas varbi dum la jaro almenaŭ unu novulon al Esperanto. La nombro de liganoj nun atingas la ciferon 36. Interesatoj volu sin turni al la Hon. Sekr., S-ro A. Blott, 39, Broadway, Stradford, Londono, E.

La angla komitato de la Teozofia Esperantista Ligo nun klopodos pri la organizado de la propagandaj paroladoj pri Esperanto en la diversaj britaj Loĝioj kaj Centroj. Interesatoj kaj helpemuloj volu sin turni al la redaktoro de l'Brita Esperantisto (133—136, High Holborn, London, W. C.).

Northampton. S-ro I. H. Wright el Coventry sukcesis fari paroladon pri Esperanto ĉe la ĉiujara kunveno de Baptistoj. Ĉeestis 130 personoj. Varbiĝis 27 gelernantoj. La kurso okazas ĉiujaŭde en la Baptista lernejo en Duston (vilaĝo proksima al Northampton). Ĉe la Knabo-skoltoj kun sukceso faras propagandon S-ro Brock.

Coventry. Du novaj kursoj komenciĝis, por Spiritualistoj kaj Kristadesfanoj.

Widnes. Kurso Esp. nun stariĝis en la urba Teknika Lernejo. Instruisto: S-ro F. J. West.

Aŭstrujo.

Wjeno. La German-Aŭstria Esperantista Ligo, kiu konsistis je la fino de 1910 el 26 grupoj, havis ĝeneralan kunvenon la 12 de Marto en kafejo Prückl. (Wien, Stubenring 24).

Triesto. Post sukcesplena parolado de S-ro D-ro Ghez la grupo malfermis du kursojn kun 180 lernantoj.

Belgujo.

La 7-a Internacia Esperanto-Kongreso en Antverpeno. La ministro de sciencoj kaj artoj metis je la dispono de la Sepa Kongreso la grandan festsalonon kaj ĉiujn teretaĝajn ĉambrojn de la «Reĝa Ateneo», oportune lokita tutproksime ĉe la ĉefa stacidomo.

La kurso malfermita por Antverpena policanaro estas sekvata de 14 oficiroj kaj 116 policanoj, kiuj estas tre entuziasmaj por nia movado kaj decidis aliĝi la Internacian Polican Asocion. Ne estas dubeble, ke dum la kongreso ili faros grandajn servojn kaj ke la sciado de Esperanto estos tre utila al ili por la plenumo de iliaj devoj.

La urba konsilantaro donas 3000 frankojn kiel monhelpon por la organizo de la 7-a Mondkongreso.

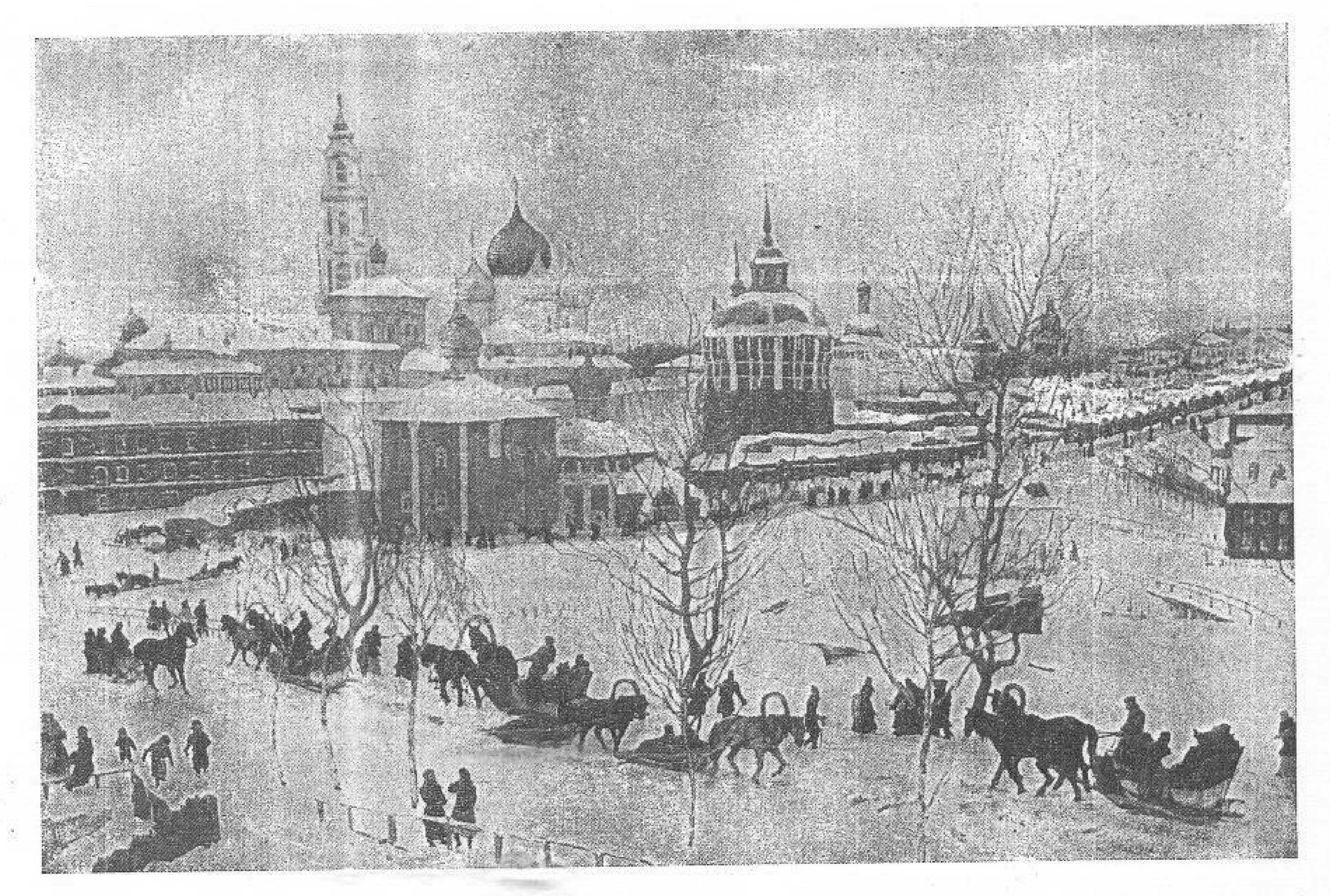
La unua 100.000-a eldono de reklammarkoj estas preskaŭ elĉerpita. Pro tio la Sepo presigis du novajn seriojn, laŭ desegnoj de famkonata pentristo S-ro Juz. Posenaer. Post nelonge aperos ankaŭ kongresaj poŝtkartoj kun la grupa portreto de la Sepo.

Bulgarujo.

Sofio. Ĉe la socialista klubejo «Naroden dom» estas malfermita dua kurso por la laborista esper. grupo. Ĝin gvidas nia senlaca, agema samideano S-ro Iv. Nenov.
— La studenta esperantista Grupo de Sofio fervore laboras kaj bone propagandas. La 11 de Februaro ĝi festis sian unu an datrevenon. Estis aranĝita bela kaj sukcesplena vespero en la salono de la dolĉaĵejo «Roza».—Adreso por sendaĵoj estas: Bulgarujo, Sofio. Oboriŝte 44, al S-ro At. D. Atanasov (por S. E. G.).
— Bonoj sciigoj pri la progresoj de Esperanto estas ricevitaj el la urboj: Bela Slatina, Dupnica, Kjustendil, Varna kaj el la vilaĝo «Historia Batak».

Danujo.

Kun granda bedaŭro ni sciiĝis pri la morto de S-ro Frederik Skeel-Giorling, bone konata esperantista verkisto kaj propagandisto, aŭtoro de la plej bonaj esperantaj lernolibroj kaj vortaroj en la dana lingvo, tradukinto de diversaj verkoj (interalie de la Fabeloj de Andersen) k. t. p. Kiel prezidanto de la centra Dana Esperantista ligo, ĉefredaktoro de «Dana Esperantisto», kaj poste kiel sekretario por la kongresa sekcio en Bruselo, li faris multege por la Esperantista movado. Tre sincera kaj aminda homo, li altiris al si la admiron kaj amikecon de ĉiu, kiu lin persone

«Troickaja Lavro dum vintro» (rusa fama monaĥejo).

konis. Nur 34-jara en la momento de sia morto, li tamen jam en la daŭro de multaj jaroj batalis fervore inter la plej aktivaj Esperantistoj, ĉar jam de la jaro 1901 li senĉese laboradis por la evolucio kaj venko de nia afero, kaj tiuj servoj, kiujn li donis al Esperanto en Danlando, entute ne povas esti ŝatataj sufiĉe alte.

Francujo.

Esperanto faras grandajn progresojn en Francujo, precipe dank'al la agado de la regionaj Federacioj. La **«Societo franca por la propagando de Esperanto»**, kiu en la komenco de l'pasinta jaro kalkulis apenaŭ 3000 membrojn kaj 60 grupojn, kalkulas nun ĉirkaŭ 8000 membrojn kaj 160 grupojn. La Federacioj siaflanke preskaŭ ĉiuj (ili estas dek) tre ageme propagandas.

La gazeto «Le Théosophe», oficiala organo de la «Societés Théosophiques de France» publikiĝas regule esperantan kronikon kaj kurson.

En «Le Petit Parisien» aperas interesaj raportoj pri la Esperanto Movado. S-ro Ernest Archdeacon publikiĝis artikolon: «Kial mi fariĝis esperantisto» en la «Revue Hebdomadaire».

En «L'Eclaire» aperis letero en Esperanto de la fame konata S-ro Henri Farman, apude estis la franca traduko.—La ĵurnalo «Lyon Républicain» decidis presiĝi kiel eble plej ofte esperantajn tekstojn. Pli ol 30 deputatoj promesis subteni la projekton, celantan la enkondukon de Esperanto en la francan instruadon.—La «Vie Sportive», kiu aperas en Toulon, represis la gravan raporton pri U. E. A., kiun S-ro Hodler faris ĉe la Mondkongreso de la Internaciaj Asocioj en Bruselo.—Unu el la plej malnovaj firmoj en Parizo «A. Lafon» havas esperantistan interpretiston. Kelkaj aliaj firmoj eldonis katalogojn en Esperanto, inter ili la fabriko de direktigeblaj aerosipoj (sistemo «Clément Bayard»).

Germanujo.

La VI. **Germannacia Esperanto-kongreso** okazos en Lübeck dum Pentekosto de 4. ĝis 7. de junio 1911. Kongreskarto kostas 4 M. La kongresa komitato estas prezidata de s-oj: D-ro Mybs, D-ro Möbusz kaj D-ro Kandt.

La **«Germana Esperanto-Asocio»** enhavis en la komenco de la nuna jaro ĉirkaŭ 180 lokajn Grupojn kun pli ol 5000 membroj. Ĉar la movado rapide kreskas tiuj indikoj devas esti nuntempe jam multe superpasitaj. La Estraro de «G. E. A.» konsistas el sekvantaj personoj: 1-a prezido: D-ro Mybs (Altona), 2-a prezido D-ro Möbusz (Lübeck), kaj 3-a prezido—D-ro M. Kandt (Bromberg).

— Fondiĝis nun **Unuiĝo de Germanaj Fervojaj Esperantistoj**, kiu post sufiĉa kresko volas aliĝi al la «Internacia Asocio de la Esperantistaj Fervojistoj». Ĝi eldonas monate la ĵurnalon «Fervoja-Esperantisto», kies jara abonprezo estas 2 M. (1 Sm); por abono aŭ aliĝo oni devas skribi al S-ro Otto Glade, staciestro en Küllenhahn ĉe Elberfeld.

La 22 de januaro en Dresdeno fondiĝis la **Internacia Ligo de Poŝtoficistoj**. Ĝi celas kunligi ĉiujn esperantistajn kolegojn de ĉiuj landoj, kaj intencas eldoni specialan presitan gazeton kun titolo «Poŝta Esperantisto», kie estos publikigita ĉio koncerne Esperanto kaj la poŝto. La ligo invitas kolegojn de ĉiuj landoj kaj ŝtatoj aliĝi al ĝi, kaj ankaŭ petas komuniki al ĝi informojn pri ĉiuj specialaj kursoj por Poŝtistoj kaj nomojn kaj adresojn de izolitaj poŝtistoj-esperantistoj. La regularo kaj la provnumero de la ligorgano estas senpage ricevebla. (Dresdeno. S-ro Paŭlo Schmidt. Herbertstr. 23).

Potsdam. La 21-an de Februaro fondiĝis komitato celanta la enkondukon de Esperanto en la praktikon; la komitato konsistas el la urbaŭtoritatoj, el anoj de

«Fremden-Verkehrsverein», de «Verein für Handel und Gewerbe», de esp. grupoj de Potsdam kaj Nowawes kaj aliaj interesuloj. Prezidanto estas la ĉefurbestro S-ro Vosberg, membro de la reĝa supera ĉambro.

Berlino. La «G. E. A.» sukcesis interesigi por nia lingvo la gravan ĉiutagan gazeton «Deŭtsche Warte», kiu nun komencis dissendi al siaj legantoj la ĉiusemajnan aldonon en esperanta lingvo—la «Esperanto - Warte». Adreso de la redakcio: Berlin SW. 48. Friedrichstr. 240—41.

Münster. S-ro trumpetisto Bläsing de la Train-Bat. N-ro 7-a faris la 7-an de Februaro paroladon pri Esperanto en la suboficira unuiĝo; 18 suboficiroj partoprenas nun en kurso gvidata de li.

Chemnitz. Ĉe la policanoj de la urbo kiuj scias paroli fremdajn lingvojn, oni nun vidas sur la maldekstra maniko de la vestaĵo apartajn signetojn, indik antajn, en kia lingvo, krom la germana, la portanto povas esti alparolita. Tiuj signetoj estas: malgranda franca flageto — por la franca lingvo; la kruciĝantaj flagetoj angla kaj amerika — por la angla, kaj nia verda steleto — por la lingvo Esperanto. Salutinda novaĵo.

Godesberg a. Rhein. En la fenestroj de multaj magazenoj en la urbo oni povas vidi la anoncon: «Tie-ĉi oni parolas Esperante».

— **Aŭgsburgo.** S-ro Ĉefinstruisto Josef Schmalzl aperigis en poŝkalendaro por junularo studenta (Ludwig Aŭer, Donaŭwörth, 60 Pf.) artikolon pri deveno, celo, disvastigado kaj gramatiko de Esperanto.

Nowawes apud Potsdam. Komence de januaro laŭ deziro de la instruistaro S-ro inĝeniero Schiff faris tre interesan paroladon en la tiea «instruistunuiĝo». Li speciale konstatis kaj klarigis la tradukeblecon Esperantan de naciaj literaturaĵoj. Deklamaĉio, duvoĉa kanto kaj paroladeto (per Esp.) favore estis akceptataj. Dek instruistoj sin enskribis por kurso senpage gvidota de S-ro O. Seelinger.

Stettin. La nova Esperanto-Unuiĝo jam havas 21 membrojn kaj ekinteresigis la tiean distrikton de «Kaŭfmännischer Verein für weibliche Angestellte» por nia afero. La organo de tiu-ĉi «Verein» raportas ofte pri Esperanto. La delegito de U. E. A. gvidas specialan kurson, en kiu la lernantinoj bone progresas.

— Pri la progresoj de nia movado en Hamburg, München, Lübeck, Görlitz, Kassel, Kempten, Magdeburg, Königsberg, Aŭgsburg, Oberstdorf kaj aliaj urboj estas ricevataj ĝojigaj sciigoj.

Magdeburg. Fondiĝis Centra Komitato de la «Universala Ligo» por Germanujo; ĉiuj informoj oni povas ricevi en redakcio de oficiala organo de «Universala Ligo»—«Germana Esperanto-Gazeto» (Kaiser Friedrichstrasse 1).

Hispanujo.

La monata revuo «Gazeto Andaluzia» estas de nun eldonata sub la titolo de «Gazeto Hispana», kiel oficiala organo de «Hispana Societo por propagando de Esperanto», kiu havas jam ŝatindan nombron de Grupoj.

— Dum la lasta tempo fondiĝis novaj grupoj en Ribarroja (Valencia), Baeza (Juen), Pego (Alicante) kaj Biota (Zaragoza), kiuj aliĝis, kiel ankaŭ la Esp. Societo «Frateco» (kun 136 membroj) en Zaragoza, al H. S. pp. E.

Holandujo.

La **Nederlanda Katolika Esperantista Ligo** nun havas proksimume mil anojn.

Pri la **qua Katolika kongreso**, okazonta de 14-a ĝis 18-a de aŭgusto 1911 en Hago, oni sciigas la jenan «Skemon de la provizora projektaro»:

— La laborkomitato konsistas el: prezidanto P-ro Poell, sekretario S-ro Meijers; kasistinoj S-ino Witney-Hekking (Weimarstraat 251) kaj F-ino Borret (Prius Hendrikstraat 21. P-ro J. W. v. d. Wal prizorgos la presaĵerojn. Plue la komitato konsistas el S-roj Sleijffers, Lüneman, Govers kaj v. Geldorp. Dum la kongreso estas okazonaj 7 laboraj kunsidoj, kelkaj ekskursoj kaj kinematografa prezentado, esperantistaj muzikaĵoj, teatraĵoj k. c. Kongreskartoj, rajtdonantaj ĉeesti ĉiujn kunvenojn (prezo Sm. 2=f. 2.50) kaj help-kongreskartoj (prezo Sm. 1=f. 1.25) estos haveblaj ĉe la kasistinoj.—Ankaŭ oni intencas eldoni: ilustritan gvidlibreton de Hago, sigelmarkojn de la kongreso kaj murafiŝojn. Tiuj-ĉi propagandiloj estos haveblaj ĉe S-ro Lüneman. 40 v. d. Neerstraat, Hago.

S-ro Richardson, prezidanto de la Internacia Katolika Unuiĝo Esperantista resaniĝas post grava malsano. Dum lia restado en la hospitalo de Hago li daŭrigis la propagandon de Esperanto kaj varbis kelkajn «prozelitojn», disdonante la ĉefeĉajn ŝlosilojn k. t. p.

La **«Haga Esperanta Laborista Klubo»** eldonas monatan gazeton: «Laborista Esperantisto». Redakcio kaj administracio: Pr. Coomans, Falckstraat 175, Hago, Nederlando. Abonprezo por eksterlandanoj f. 0,75 (60 sd.) jare.

En **Roterdamo**. fondiĝis nova laborista grupo.—«La Espero». La prezidanto estos S-ro Pakker.

Hungarujo.

La Magistrato de ĉefurbo **Budapest** en siaj № 99156-a, 99157-a akj № 103783-a oficialaj decidoj permesis al S-ro Aŭgusteno Marich, ke «La Verda Standarto» Budapesta esp. societo) povas instrui la lingvon Esperanto dum la nuna lernojaro en la sekvantaj lernejoj: I-a distrikta, VII-a distrikta kaj VIII-a distrikta burĝknabinaj lernejoj; VIII-a distrikta ĉefreala lernejo, IV-a distrikta filingimnazio kaj VI-a distrikta superkomerclernejo. Ŝamtempe la Magistrato donis senpage kune kun hejtigado kaj lumigado dum la tuta jaro lernoĉambrojn en la nomitaj lernejoj kaj permesis, ke ne nur la lernantoj sole, sed la granda publiko ankaŭ povu partopreni.

S-ro Marich instruis dum la lasta tempo ankaŭ en diversaj lernejoj de: Kassa, Miskolc, Györ, Szabadka, Debrecen, Nagykároly, Szatmár-Németi, Titel, Zimony, Páncsova, Nagyvárad; en la ĉefmilitista akademio «Ludovica Academia» en Budapest, kaj fine en la preparandio kaj la Universitato en **Kolozsvàr**.

Insulo Samos (Azia Turkujo).

La princo de Samos ordonis, ke la eldonaĵoj de la Societo Esperanto en Samos fariĝu, je kostoj de l'Ŝtato, kaj sankciis la leĝon (laŭ la propono de parlamento), ke Esperanto estu instruigata devige en ĉiuj lernejoj de la insulo.

Italujo.

Genova. La dua Itala kongreso Esperantista okazos 25—28 de Majo 1911 en Ĝenova, kie la «Esperanto Unuiĝo» jam de nun fervore preparas la aranĝojn, esperante multopan partoprenon ankaŭ de fremduloj, kiuj eble vizitos la nunjarajn internaciajn ekspoziciojn en Torino kaj Romo. Kotizaĵo: 2 sm. Adreso de la komitato: Via Assarott 54—15, Genova, Italujo. En la urbo nun estas gvidataj kvin kursoj de esperanto en publikaj lernejoj, afable liveritaj per la urbestraro.

Rumanujo.

Bukureŝto. Dum Januaro nia senlaca samideano, S-ro Al. Mateescu malfermis kurson specialan por getelegrafistoj ĉe la centra Poŝtpalaco. La kurson partoprenas bona kvanto da kursanoj, kaj oni esperas pri ĝojigaj rezultatoj.

— La bulgara grupo «Frateco» akiris novan tre entuziasman kungrupanon, S-ro N. Ramenkoff. La nova samideano tre vigle ekagis, kaj lia aliĝo al la grupo estas promesriĉa. Laŭ lia propono la kunvenoj fariĝas ĉiusemajnaj. Celante la reciprokan klerigadon de grupanoj (preskaŭ ĉiuj estas laboristoj) li sukcesis organizi vicon da paroladoj pri diversaj temoj, utilaj por ĉiuj. S-ro Ramenkoff mem jam faris la paroladojn: «a signifo de Internacia Llingvo kaj ĝia rolo inter la popoloj kaj speciale inter la tutmonda laboristaro», kaj: «Kiamaniere la laboristo povas kleriĝi, kaj kiel oni povas intelekte progresi».

Rusujo.

Peterburgo. Ministrejo de Komerco kaj Industrio permesis publikigi la raporton de S-ro A. A. Postnikov—oficiala reprezentanto de la Ministrejo dum la 6-a I. Esp. Kongreso en Washingtono. La raporto, titolita «Pri internacia lingvo Esperanto», enhavas 32 paĝojn, en kiuj troviĝas kelkaj ilustraĵoj kaj multe da eltiraĵoj el oficialaj dokumentoj. Baldaŭ aperos tradukoj de la raporto en franca kaj esperanta lingvoj; en rusa lingvo ĝi estas jam aĉetebla po 25 kopekoj (eksterlande-1 franko) ĉe famekonata librejo «Novoje Vremja» (Peterburgo, Nevskij 40) kaj ĉe oficejo de la «Ruslanda Esperantista Ligo» (Peterburgo, Nevskij 106).

La Ministrejo mem dissendas tiun-ĉi raporton al ĉiuj siaj lernejoj kaj institucioj por konatigi ilin kun Esperanto. Kompreneble la esperantistaro tute klare prezentos al si la gravecon kaj signifon de tiu-ĉi historia fakto.

La 27-an de Marto en granda «Nova Salono» (strato M. Grebeckaja 3) estis aranĝita de «Ruslanda Esperantista Ligo» propaganda spektaklo-koncerto-balo.

Ĉeestis ĉirkaŭ 500 personoj, kaj al ĉiu el ili oni disdonis senpage Esperantajn ŝlosilojn. Artistoj-esperantistoj tre talente prezentis 2 unuaktajn komedietojn: en rusa lingvo — «Heredaĵo de Klodarek» kaj en Esperanta lingvo—«Tie-ĉi oni parolas Esperante». Post la dua komedieto ĉiuj artistoj estis senfine aplaŭdataj de ravita publiko kaj al S-ro Elve, reĝisoro kaj ĉefartisto de l'spektaklo, oni publike donacis sur scenejo beletan cigaredujon kun Esperanta verda stelo.

En la koncerto partoprenis unuafoje artisto de l'Imperiestra teatro—S-ro M. A. Vladimirov.

Dum la tuta vespero, eĉ dum la dancoj oni aĉetadis esperantajn lernolibrojn kaj esperantaĵojn. Antaŭ spektaklo S-roj P. E. Vasilkovskij kaj N. P. Evstifeeff faris paroladojn pri Esperanto.

Ankaŭ ni devas atentigi la rimarkindan fakton, ke dum la tuta vespero tute forestis reprezentanto de la Polico; konsekvence en Rusujo oni ne rigardas jam Esperantismon kiel ion danĝeran. Ĝenerale la vespero estis gaja, impresa kaj sukcesplena.

U. E. A. La 17 de Marto en loĝejo de «Ruslanda Esperantista Ligo» okazis Regiona Kunveno de Universala Esperanto-Asocio. Ĉeestis 21 esperantianoj t. e. pli ol duono de Peterburgaj membroj de U. E. A.

Post mallonga parolado de Peterburga Vicdelegito s-ro A. Zajcev sekvis la raporto de Regiona Delegito s-ro R. Sakoviĉ pri la servoj liveritaj de li ĝis nun.

La kunveno decidis ĉiamaniere propagandi inter Peterburgaj esperantistoj Esperantion. Por tio estis elektita speciala komisiitaro kaj ankaŭ estis starigita Regiona Kaso.

Dank'al sindonema oferemo de s-ro V. Neĵinskij la esperantianoj baldaŭ havos Peterburgan gvidfolion.

Kovno. En la salono de Komerca Lernejo s-ro A. Nedoŝivin prezentis raporton pri sia vizito Varsovion kaj priskibis la Varsovian Esper. ekspozicion.

Dank'al energia agado de nia anaro nun funkcias du kursoj, gvidataj de s-ro V. Devjatnin: unu estas por la Societanoj, la alia—por la Ruĝkrucanoj.

La 31-an de Januaro la nombro de la societanoj, jam pagintaj sian kotizaĵon, atingis ciferon 85. Krom tio, la Societo pliriĉigis sian kason per tre sukcesa koncertbalo, kiu donis profiton da proksimume 70 rubloj. La koncertbalo estis aranĝita la 21-an de Januaro en luksa ejo de la Magistrata Urbdomo, bele ornamita per verdaj Esperantoflagoj. En la vestiblo estis preparita bufedo por la publiko kaj du kioskoj kun diversaj Esperantaĵoj.

Je la 9-a la salono jam estis plena. Oni aŭdas Esperantan babiladon. Oni vidas Esper. signetojn. En la unua vico sidas la gubernatoro, sinjoro P. V. Verevkin. En la komenco la prezidanto de la Societo, s-ro A. Nedoŝivin elokvente parolas: «Pri la signifo de lingvo internacia por la arto». Skizinte la historion de nia ideo, la oratoro pentras la nunan staton de Esperanto kaj montras la signifon de Esperanto por la arto.

La paroladon de s-ro Nedoŝivin sekvis sceno el «Poltavo» de Puŝkin (tradukita de V. Devjatnin). La rolon de Mario ludis s-ino Izakson, de Mazepo—s-ro Rafalovskij. La konata s-ino Frolova deklamis Esperante versaĵon en prozo de Turgenev kun piana akompano de s-ro P. Medem, nova kaj tre fervora esperantisto, kiu ankaŭ melodeklamis en Esperanto. Poste, s-ro *,* kantis Esperantan romancon «Ho, mia kor'» (muziko de Janickaja) kaj «Kanto de l'Cigno». La direktoro de Muzika Lernejo s-ro Voloviĉ kaj s-ino E. Janickaja ludis violone kaj piane kun granda sukceso. Nia poeto s-ro V. Devjatnin fine deklamis novan poemon, originale verkitan: «La pardonita Babilono». La koncerto estis finita je la 12-a. Oni komencis danci, poŝtludi. La balo estis fermita nur post la 2-a de nokto.

Beka.

Serpuĥovo (Moskva gub.). La 22-an de januaro okazis tria ĝenerala jarkunveno de Serpuĥova Societo Esperantista, en kiu estis elektitaj: prezidanto—A. Pafomov, sekretario — J. Letin, vic-prezidanto—E. Borodulin, bibliotekisto—H. Muĥataev kaj kasisto—N. Muĥataev.

A. P.

Derbento (Kaŭkazo). Dum maskobalo en Societa Klubo, la 2-an de januaro, fraŭlino L. A. Ĉijevskaja aperis en kostumo, personiganta la ideon de Esperanto. Ŝi estis vestita en verda robo kun pentritaj sur ĝi naciaj flagoj; ŝian kapon ornamis granda verda stelo, sama stelo pendis sur la brusto, kaj malsupre estis skribita: «Vivu Esperanto». En la maldekstra mano ŝi tenis verdan standardon. La ĉeestantaj esperantistoj profitis tiun okazon por klarigi al la publiko la signifon kaj utilecon de nia lingvo. La originala kostumo havis grandan sukceson, kaj f-ino Ĉijevskaja ricevis la unuan premion—oran medalionon.

Princo Tavdgiridze.

Ekaterinodar. La 12-an de decembro Ekaterinodara Filio de Ruslanda Ligo Esperantista havis kunvenon. Estis decidite: 1) Trovi konstantan ejon por literaturaj vesperkunvenoj, 2) aranĝi Esperantajn Kursojn, 3) presigi deklaracion pri Esperanto kaj dissendi ĝin al vilaĝaj instruistoj de Kubana regiono.

P. Kravĉenko.

Baku. Gazeto «Kaspij» (№ 245) komunikas, ke s-ro A. I. Ter-Bagdasarianc jam ricevis la permeson eldoni en Baku monatan aŭ duonmonatan satiran ĵurnalon en la lingvoj rusa, armena kaj Esperanto. La ĵurnalo estos redaktata de s-ro J. K. Ĥodĵamirian.

Vladivostoko. Esperantaj kursoj, organizitaj de la Esperantista Societo «Espero», funkcias dufoje en ĉiu semajno. Inter la studentoj de Orienta Instituto estas fondita speciala «Rondeto» de esperantistoj.

Esperanto trovas novajn adeptojn en diversaj lokoj de Amurlanda regiono: Blagovjeŝĉensk, Zeja, Novokijevsk kaj aliaj. En Blagovjeŝĉensk funkcias Esperanta kurso.

Ero.

Rostov-na-Donu. Dum unuaj sep monatoj de sia ekzistado Rostov-Dona Filio de R. E. L. atingis sufiĉe bonajn rezultatojn, se ni konsideros multajn malfavorajn circonstancojn: kiel, ekzemple, la komenco de l'agado ĝuste antaŭ la tempo de tiel nomata «malviva sezono» (junio, julio kaj duono de aŭgusto), kiam ĉiuj liberaj rostovanoj rapidas ien forveturi por sin kaŝi de ĉi tieaj varmegoj kaj la restantaro tute malenergiiĝas; al tio estas ankoraŭ aldonota ĥolera epidemio, vizitinta plensukcese nian urbon kaj sekviginta veran panikon inter la loĝantoj. Tiuj ĉi kondiĉoj, certe, ne estis favoraj por komenco de iu'ajn propagando, sed rostovaj esperantistoj tiom delonge estis atendintaj la povon labori, ke ili almetis ĉiujn fortojn por prosperigi la aferon. Tuj post la unua kunveno estis malfermitaj kursoj, gvidataj de s-roj Gutman Prjiborovskij, Porosjukov kaj Vejtcler; sed pro malvasteco de la ejoj por instruado (privataj loĝejoj), ne ĉiuj dezirintoj povis esti instruataj (sume por la kursoj enskribiĝis pli ol 90). Por kiel eble plej larĝe diskonigi inter rostovanoj la fondon de nia societo kaj ĝiajn celojn, ni presigis prospektojn kaj avizojn, kiuj estis disvastigataj tra la tuta urbo. Estis fondita esperanta biblioteko, konsistanta nun el pli ol 200 volumoj kaj senĉese kreskanta dank'al senlacaj klopodadoj de nia bibliotekisto s-ro Gutman. Fine, je la mezo de decembro ni prosperis lui ĉambregon por kunvenoj de niaj societanoj (en «Marista klubo»), kaj de nun ni ekhavis la eblon multe plilarĝigi nian propagandon kaj pli produktive laboradi. Nun dufoje en semajno (lunde kaj vendrede) okazas kursoj, gvidataj de s-ro A. Kovalev (antaŭ nelonge reveninta tien-ĉi el sia peresperanta vojaĝo Diĵonon), kaj «babilvesperoj» sub gvidado de s-ro D. Baranov. Fine, la 20-an de decembro, s-ro A. Kovalev legis por la membroj referaton «Pri Esperanto». En la estonto ni de tempo al tempo intencas aranĝi vesperetojn kun legado de referatoj pri diversaj temoj, rilatantaj Esperanton, kun deklamo de esperantaj versaĵoj k. s.

A. Vejtcler.

Simbirsko. La 12-an de Februaro estis jara kunveno de loka veterinara Societo. Dum la kunveno veterinaro S-ro N. N. Toss faris tre interesan raporton: «Esperanto kiel peranto por internacia transigado de opinioj inter specialistoj».

Aŭskultantoj rezoluciis danki la raportanton kaj ankaŭ petis lin, ke li ĉiam informigadu ilin prifaktoj en esperantisma movado utilaj por specialistoj.

Svedujo.

Estas presata Svedo-esperanta vortaro por blinduloj, laŭ la sistemo de Braille. Ĝi devas esti trivoluma. La unua volumo jam aperis. La redaktoro estas S-ro H. Thilander.

Ameriko Norda.

Ithaca, New-York. Esperanta Klubo estas starigita inter la ĥinaj studentoj ĉe Cornell Universitato. La organizintoj estas S-roj: Chao, Wei, Hu, Jen Chow, Liŭ, King kaj Loh. La anoj de la klubo jam komencis studi Esperanton kun granda intereso, trovante ĝin tre facila lingvo kompare al sia teknike formita kaj malfacila patrolingvo.

Baltimor, Maryland. Oni enkondukis Esperanton en la kursojn de Loyola Kolegio, Prof. Saint-Seine instruas la klasojn.

Clevelaud, Ohio. Esperantaj aferoj progresas sufiĉe bone eĉ por la plej kritikemaj. La loka societo komencigis kvar novajn klasojn en la diversaj bibliotekoj dum Novembro, kaj la intereso de la gestudentoj ne malpliiĝas. Kursoj okazas en sekvantaj bibliotekoj: Hougt'a, Wooland'a, Glenville'a kaj Fulton-Road'a. Klason por daŭrigantoj kondukas F-ino E. Hoffman ĉe Woodland-Biblioteko.

Washington, D. C. Fondiĝis Centra Komitato de la «Universala Ligo» por U. Ŝ. A.; Prezidanto—Barono E. de Kattentack (The Decatur, N. W.); Sekretario—William E. Baff (12, Grant Place, N. W.).

Ameriko Suda,

Ĉilujo. La unua kongreso esperantista en Ĉilujo okazis en Septembro de la pasinta jaro, dum la festoj de centjara sendependeco de la lando. Ĉeestis multenombraj delegitoj de la grupoj de Ĉ. E. A. kaj izolitaj esperantistoj. Harmonio k entuziasmo regis en ĉiuj decidoj. Kvin ĉefaj punktoj estis proponita kaj unu v akceptitaj: 1) elmontriĝo de fideleco al Zamenhofa lingvo. 2) plifortigo ed la propagando per fondo de oficejo, celanta la defendon de Esperanto kontraŭ la atakoj de kontroŭnloj de la afero 3) decido por publikigi jarlibron esperantistan en Ĉilujo. 4) Ĉinjara kunveno en kongreso de la ĉilaj esperantistoj. 5) Ĉien aktivigila propagandon per fondo de novaj grupoj, kursoj, koncertoj, teatraj reprezentadoj, paroladoj kaj artikoloj en la ĵurnaloj por atentigi la registaron pri la progresoj de Esperanto kaj atingi la enkondukon de nia lingvo en la komercajn institutojn.

Meksiklando,

Meksiko. La Esperanto-Propaganda Societo de Meksiko faris raporton pri nia movado en la tuta mondo al la registaro. La «Turisma Societo» de la lando fondis specialan Esperanto-Sekcion kaj dediĉis al ĝi grandan parton de sia revuo.

— En la lernejo «Instituto Franco-Jnglis», direktata de pastroj piaristoj, kurso esperanta estas starigota.

Mazatlàn. Estas Fondita nova Esperantista klubo «Semo». Ĝi jam posedas bibliotekon, kaj petas, ke la samideanoj malavare sendu verkojn por la pliriĉigo de tiu-ĉi biblioteko. La klubanoj atingis, ke la grava ĉiutaga ĵurnalo «El Correo de la Tarde» (la kuriero de la Vespero) akceptu artikolojn en aŭ pri Esperanto.

Teziutlàn. La nombro de niaj samcelanoj kreskas. Jam oni povas kalkuli ĉirkaŭ unu esperantiston por cento da loĝantoj. La tiea societo preparas la malfermon de novaj kursoj. La grupanoj laboras ankaŭ eksterurbe kaj eble jam baldaŭ fondiĝos esperantista societo en Jalacingo, urbo najbara de Teziutlan, sed apartenanta al Verakruca Ŝtato. Rondeto de kleruloj en Jalacingo tre interesiĝas pri Esperanto kaj ilia entuziasmo promesas multe por akceli la diskonigon de nia kara lingvo en Verakruco.

Trigueros. En la «Akademio por blinduloj» estas gvidata kurso de Esperanto. La instruanto estas ankaŭ blindulo.

Aŭstralio.

La esperantista movado ĉiam kreskas; lastatempe fondiĝis en Sydney nova Esp. klubo, «La Suda Stelo» (15, Hunter-street). Ekzistas nun en la urbo ses agemaj grupoj. La loka delegito ĵus finis trimonatan kurson de instruado pri Esperanto al la oficistoj de la filio de la mondkonata firmo de hemiistoj Burroughs, Wallcome & K-io.

Insulo Mauricio (apud ins. Madagaskaro).

Interesaj sciigoj pri progresoj de Esperanto en tiu-ĉi insulo estas donitaj de S-ro A. Lebrasse. Li diras, ke la membroj de la loka societo, dank, al la senlacaj klopodoj de F-ino Panquy, nuntempe nombras dudek, kaj la loka urbestro akceptis la honoran prezidantecon. Ĉe Esperanta poŝtkarta kaj gazeta ekspozicio antaŭ nelonge organizita, multaj «profanuloj» promesis lerni la lingvon.—Koran saluton oni devas sendi al la transmara samideana grupeto.

Nova Zelando. Fondiĝis «Novzelanda Esperantista Asocio» kun grupoj en la ĉefurboj. La urbo Invercargill jam havas du grupojn kaj du ciutagajn kursojn en teknika lernejo kaj South School, la plej granda de la distrikto. La registara «Oficejo por vojaĝoj kaj higieno» eldonis ilustritan gvidlibron, en kiu troviĝis rimarko, keĉiuj oficistoj devige nun lernas Esperantan.

E. N. Nozikova.

Universala «rasa» Kongreso.

La unua tia kongreso okazos tiuĉijare en Londono, dum 26—29 Julio 1911. Ĝia devizo estas «harmonio»-internacieco, inter-raseco.

Ĝia sekretario, de kiu oni povas tuj ricevi presitajn informojn pri la kongreso, estas S-ro G. Spiller, 63 South Hill Park, Hampstead London, kaj ni esperas, ke multaj el niaj legantoj senprokraste skribos al li kaj ricevos senpere de li la sciigilojn.

Tamen por ŝpari tempon kaj por helpi tiujn samliganojn, kiuj ne konas francan aŭ antglan lingvon, en kiuj estas eldonitaj sciigiloj, ni resumos ilin internacie (=Esperante).

Por klarigi la celon de la kongreso ni komunikas antaŭ ĉio la invitilon.

Invito.

«En Londono de 26 ĝis 29 julio 1911 okazos Kongreso, kiu traktos la ĝeneralajn rilatojn inter la popoloj de la Oriento kaj Okcidento. En kia grado tio aperos ebla, oni prijuĝos aparte la demandojn pri la kuntuŝo de la Eŭropanoj kun aliaj disvolvitaj tipoj de l'civilizacio, kiel ekz. kun Ĥinoj, Japanoj, Hindoj, Turkoj kaj Persoj. Oficialaj lingvoj de l'Kongreso estos angla, franca, germana kaj itala, sed orientaj lingvoj kaj aliaj ne estos absolute esceptataj. La dokumentoj, kiujn oni estas supozontaj kiel legitajn, estos presitaj en du volumoj, unu tute franca kaj alia tute angla, unu monaton antaŭ la malfermo de la Kongreso kaj en ili oni renkontos la eminentajn nomojn de pli ol 20 diversaj civilizacioj. Pensistoj de ĉiuj opiniaroj estas invititaj partopreni en la diskutoj, se ili interesiĝas pri la celoj de la Kongreso».

La celo de Kongreso:

«Celo de la Kongreso estas diskuti en la lumo de la moderna scienco kaj konscienco, la ĝeneralajn rilatojn inter la popoloj de la Okcidento kaj de la Oriento por favori inter ili pli perfektan interkompreniĝon, plej amikajn sentojn kaj pli koran kunlaboradon».

Pli plenajn sciigojn pri la Kongreso ni donos pli poste, dume do ni nur komunikos kelkajn titolojn de ĉefaj raportoj por ke la leganto mem povu juĝi, kiaj temoj estos pridiskutataj kaj pli-malpi solvataj en la Kongreso (enĝia ĝenerala sekcio):

1. La signifo de la ideoj-raso, tribuo, nacio.
2. Antropologia vidpunkto rilate al raso.
3. Sociologia » » » ».
4. Problemo de la egaleco de rasoj.

7-a Internacia Kongreso de Esperanto.

Antverpeno, 20—27 aŭgusto 1911.

Pri literaturai konkursoj.

Ni havas la honoron sciigi al vi, ke okaze de la 7-a Kongreso ni organizas literaturajn konkursojn, en kiuj ĉiuj esperantistoj povos partopreni.

La manuskriptoj devos esti alvenintaj antaŭ la 1-a de julio ĉe la sekretario-kasisto; ili ne povos esti skribitaj de la aŭtoro mem, kaj devos porti devizon, ripetitan sur fermita koverto enhavanta la nomon de la verkinto.

Varma alvoko estas farata al ĉiuj esperantistaj eldonistoj, administracioj de esperantistaj ĵurnaloj, esperantistaj organizmoj, aŭtoroj kaj ĉiuj bonvolemaj samideanoj, por ke ili aljuĝu, kiel eble baldaŭ, premiojn kaj difinu temojn.

La ĝisnunaj favorantoj de la konkursoj estas:

1. Loka organiza komitato de la kongreso.—Historio de Esperanto, ± 20 pagoj, formato de «Belga Esperantisto». 1-a premio: 100 frankoj = Sm. 40; 2-a premio: 50 frankoj = Sm. 20.

2. Redakcio de «Belga Esperantisto».—Originala novelo ± 12 paĝa, formato de B. E.—Premio: 50 frankoj = Sm. 20.

3. Antverpena Grupo Esperantista.—Pri la utilo de Esperanto por la komerco; kiel enkonduki la uzadon de nia lingvo en la komercajn rilatojn. 5 paĝoj, formato de B. E. Premio: 50 fr. = Sm. 20.

4. La Verda Stelo.—Pri la utilo de Esperanto por la laboristoj; kiel enkonduki nian lingvon en la laboristaron.—Premio: 50 fr. = Sm. 20.

5. S-ro Frans Schoofs.—La malnova flandra pentrista skolo. Premio: 30 fr. = Sm. 12.

6. S-ro D-ro Pedro Ruiz Prieto, Sevilla.—Plej taŭga procedo kaj plej efikaj rimedoj uzotaj de la Esperantistoj kaj speciale de la Internaciaj Kongresoj, por atingi de ĉiuj Registaroj la oficialan starigon de la deviga instruado de Esperanto en la duagradaj lernejoj. Premio: 100 fr. = Sm. 40.

7. Tutmonda Esperanto Anoncekspedo, firmo Th. Anding, Berlin S. W. 48.—Verku efikan broŝuron pri la utilo kaj la agado de la T. E. A. (kun modelaj ekzemploj pri la plej bona uzo de la T. E. A.-laborfakoj). Minimume 7 prespaĝoj laŭ monoformato. Premio: 12.50 fr. = Sm. 5. kontanta mono kaj por 12.50 fr. = Sm. 5 da Esperanto-specialaĵoj.

8. S-ro Oscar Van Schoor.—Pri la batalo por la akiro de la lingvaj rajtoj en malgranda lando, ekz. Bohemujo, Kroatujo, Flandro aŭ alia. ± 5 paĝoj, formato de B. E. Premio 30 fr. = Sm. 12.

9. Libera Penso, internacia societo de esperantistaj liberpensuloj.—Libera penso en la moderna literaturo. Premio: 25 fr. = Lm. 10.

Belga Esperantisto kaj Oficiala Gazeto publikigos regule sciigojn pri la konkursoj.

Ni permesas al ni la liberecon nin turni speciale al vi, por vin peti, ke vi helpu al nia entrepreno.

Esperante, ke vi bonvolus havigi al ni baldaŭan favoran respondon, ni prezentas al vi, kune kun la esprimo de nia antaŭdanko, tiun de niaj plej koraj sentoj.

La Sepo por la Sepa:

Van der Biest-Andelhof,
Prezidanto;

O. Van Schoor,
Vicprezidanto;

D-ro W. Van der Biest,
Sekretario-kasisto (Adreso: 76, Minderbroedersrui, Antwerpen);
M. Posenaer, L-to F. Dupont, L. Ritschie, F. Schoofs.

La VIa Germana Esperanto-Kongreso

4an ĝis 7an de junio en Lübeck.

Germanujo estas tiu lando, kie, dank'al la bankroto de Volapük, Esperanto nur tre malfrue kaj tre malrapide enradikiĝis. Nur en la jaro 1903a la unua Esperantista grupo estis fondata. Sed nuntempe la Esperanta movado tiom fortiĝis kaj progresas, ke la germanoj esperas baldaŭ marŝi en la unua vico. Ilia potenca ligilo estas la Germana Esperanto-Asocio, al kiu aliĝis ĉirkaŭ 200 grupoj kun preskaŭ 6000 membroj. Ĝi aranĝos dum Pentekosto 1911 sian VIan ĝeneralan jarkunvenon, al kiu ĝi invitas ankaŭ la negermanajn geesperantistojn kiel gastojn.

Kiun intereson alilandanoj havas por germana kongreso?

Se mi konatiĝas kun iu en festa kunveno, mi ricevas alian impreson pri li, ol vizitante lin en lia hejma laborejo. Niaj internaciaj kongresoj estas festoj, la naciaj nia hejmo. En la unuaj ni ĉiuj estas la samaj, en la aliaj ni diferenciĝas rilate al organizacio, propagando ktp. laŭ la naciaj kondiĉoj kaj kutimoj. Tial la lastaj donas al ni ŝatindan okazon por studado. Ni rimarkas tie aliajn agadmanierojn, novajn ideojn, bonajn instituciojn, kiuj ŝajnas al ni akceptindaj por la nialanda propagando. La konatiĝo kun la Esperanta movado de alia nacio ebligas al ni la pliboniĝon de nia propra, kaj tiamaniere la celo de la tutmonda Esperanta movado estos pli rapide atingata. Tiu estas la intereso, kiun ĉiu Esperantisto devas havi por la vizito de fremdlandaj kongresoj. Ĝi estas tiel granda, ke eble en baldaŭa estonto la Esperantaj naciaj asocioj decidos, partopreni per oficialaj delegitoj la kongresojn de la najbaraj landoj, tiel same kiel la unu ŝtato sendas ataŝeojn al la manovroj de la aliaj.

La grandaj germanaj manovroj, ĉe kiuj ankaŭ fremdlandaj geesperantistoj estas bonvenontaj, okazos ĉi-tiujare de la 4a ĝis la 7a de Junio en Lübeck. La nomo Lübeck jam per si mem estas programo. Ekzistas malmultaj urboj en Germanujo, kiuj enhavas tiom da ĉarmoj kiel la malnova Hansa urbo ĉe la Trave-rivero: Granda historia estinto, riĉaj artotrezoroj en preĝejoj, privataj konstruaĵoj kaj muzeoj, interesaj mezepokaj vidindaĵoj en la interna urbo, elegantaj modernaj kolonioj de kampdomoj

en la antaŭurboj, la specifa vivo ĉe la marhaveno, la ĉarmplena ĉirkaŭaĵo kun siaj grandaj arbaroj de altaj fagoj kaj vastaj akvoj, la proksimo de la Balta maro kun la beleta banloko Travemünde ktp. Krom tio la vizito en Hamburg, Kiel, Holstajna Svisujo—kaj tio ĉio en la akompano de samideanoj kaj samcelanoj!

Per tio la preparaj laboroj por la Lubeka kongreso estas faciligitaj tiagrade, ke la kongresa komitato preskaŭ ne bezonus fari ion, des pli ke laŭ sperto ankaŭ nesufiĉe aŭ malbone preparitaj kongresoj jam ofte bone sukcesis kaj kontentigis la ĉeestintojn.

La Lubeka komitato tamen opinias, ke certe iri estas pli bone iri, ĝi ne volas riski la eksperimenton, sed meti sian honoron en kiej eble plej zorga aranĝo, por ke la nunjara kongreso superu ĉiujn antaŭajn kaj tia! instigu la posteulojn al ankoraŭ pli grandaj klopodoj. Laŭ la Goethe'a vorto: «Kiu donas multon, havos ion por ĉiu» la komitato starigis la provizoran programon, kiu projektas krom la ĉefa kunveno antaŭ- kaj postkongresojn. Tiamaniere ankaŭ tiuj personoj, kiuj dum Pentekosto ne havas sufiĉan liberan tempon, povos partopreni almenaŭ unu parton, kiu sola jam kontentigos ilin.

La antaŭkongreso komenciĝos sabaton la 3an de Junio en Hamburgo, kie okazos tage la ekzamenoj de la Germana Esperanto-Asocio kaj vespere salutfesteto por kunigi la alvenintajn gastojn.

La 4an de Junio, la unuan pentekosttagon, oni gvidos la gastojn tra la urbo, la haveno (vizito de granda oceana vaporŝipo), la Alster, St. Pauli, la zoologia ĝardeno de Hagenbeck kaj aranĝos publikan propagandan paroladon, por interesigi pri Esperanto la Internaciajn Bontemplanojn samtempe kongresontajn en Hamburgo. Vespere komuna veturo al Lübeck, kie okazos la ĉefkunveno de la 5a ĝis 7a Junio.

Lundon, la 5an de Junio: Solena malfermo de la kongreso. Specialaj kunsidoj de fakaj unuiĝoj (Germana Federacio de Junaj Esperantistoj, Germana Instruista Esperanto-Unuiĝo, Internacia Unuiĝo de Esperantistaj Vegetaranoj k. a.). Gvidado tra la urbo kaj vizito de la vidindaĵoj. Posttagmeze bankedo en la urbdoma vinkelo. Vespere festeno en la ŝipista domo (Schifferhaus).

Mardon, la 6an de Junio: Laborkunsidoj (parolado kaj diskuto pri «Esperanto kaj la lernejo»). Vizito de la Schabbelhaus. Orgena koncerto en la preĝejo St. Marien. Teatra reprezentado.

Merkredon, la 7an de Junio: Laborkunsidoj (Asociaj aferoj). Vizito de vidindaĵoj (vinkeloj k. a.). Vaporŝipa veturo al Travemünde. Promenado laŭlonge de la marbordo, lampionkorso sur la Balta maro, balo en la festdomo.

La postkongreso konsistos el komunaj ekskursoj en la pli malproksiman ĉirkaŭaĵon de Lübeck.

Ĵaŭdon, la 8an de Junio: Vojaĝo al Kiel, la germana milithaveno (vizito de la Kaiser-Wilhelm-kanalo, de militŝipo k. a.). Reveturo tra la «Holstajna Svisujo» al Eŭtin, vespere en la Voss-domo.

Vendredon, la 9an de Junio: Ekskurso al Ratzeburg kaj Mölln.

Por gastoj, lacigitaj per la kongreso, kiuj havas sufiĉe da tempo, troviĝos plej bona ripozejo en Travemünde. Tie ili en la rondo de samideanoj povos trankvile rememori la belajn kaj impresigajn tagojn, kiujn espereble ili travivos dum la Lubeka kongreso.

La kongresa komitato konsistas el D-ro. A. Môbusz, prezidanto (Falkenstrasse 12). al kiu oni direktu ĉiujn sendaĵojn; L. Langenheim. kasisto (Roeckstrasse 23); H. Böbs, sekretario (Gertrudenstrasse 17); kongresbanko estas la Spar- und Anleihekasse Lübeck (Breite Strasse 16), oficejo la librejo Quitzow (Breite Strasse 97). En la fakaj komitatoj laboras granda nombro de gesinjoroj: la honoran komitaton estras lia moŝto la urbestro de Lübeck.

La kongresa kotizaĵo estas fiksita ekstreme malalta, por ebligi la vizitou de la

kongreso al kiel eble plej granda nombro de gesamideanoj. La karto de kongresano kostos 2 Sm, de helpkongresano 1 Sm. Oni disdonos al ĉiuj partoprenontoj multvalorajn kongresdonacojn, ekz. krom la kongresdokumentoj kaj kelkaj memoraĵoj grandan ilustritan gvidibron tra Lübeck, tre interesan kongreslibron, kiun verkis la plej eminentaj germanaj Esperantistoj, k. a.

Por malaltigi la elspezojn al la vizitontoj de la kongreso, oni aranĝos vojaĝkaravanojn kaj efikos rabatojn ĉe la fervojaj kaj ŝipaj societoj. Kelkaj senpagaj loĝejoj estos disponeblaj.

La kongresa komitato ankaŭ eldonis artajn sigelmarkojn (po 100 Sm 0,400) kaj poŝtkartojn (po 100 Sm 1.500), haveblajn ĉe la prezidanto de la kongresa komitato.

Dr. Möbusz.

Diversaĵo.

Internacia Societo de Esperantistoj-Juristoj. Dum la II Universala Kongreso en Ĝenevo estis fondita Internacia Societo de Esperantistoj-Juristoj, kiu celas: disvastigi Esperanton inter la juristoj, krei kaj konservi inter siaj anoj aferajn rilatojn, verki Esperantan juristan vortaron, eldoni artikolojn de internacia juroscienco k. t. p. Kiel membroj estas invitataj ne sole advokatoj (ĵurintaj kaj privataj), sed ankaŭ juĝistoj diversrangaj (ankaŭ la «kandidatoj» de l'Juĝejo kaj «zemskije naĉalniki»), studentoj de leĝoscienco kaj ĝenerale juristoj, t. e. personoj, studintaj teorie aŭ praktike kiun ajn juron: kriminalan, civilan, eklezian, financan (ekz. la inspektoroj de l'impostoj) k. t. p. La regularo kaj diversaj dokumentoj estas senpage riceveblaj ĉe B. Kotzin laŭ adreso: Москва, Арбатъ, д. 9, кв. 39, Пом. Присяжн. Повѣрен. Б. И. Коцынъ.

«UNIVERSO».

Internacia Klubo de korespondantoj kaj kolektantoj.

Membroj jam en multaj landoj, ĉiu korespondema kaj kolektanta Esperantisto devas aliĝi. La jara kotizo estas nur M 2, F. 2½, 3 sil., 1 Sm, pro kiu ĉiu membro ricevas senpage la monatan memoroliston kaj la belan klubgazeton «La Kolektanta Esperantisto». Provnumero kaj deklarojn de aliĝo sendas senkoste la prezidanto S-ro G. Strössner, München, 28, Brieffach.

ПРОТОКОЛЪ

1-й Международной Конференціи «Универсальной Лиги».

19-го августа 1910 г.
Вашингтонъ. С.-А. С. Ш.

ДЕКЛАРАЦІЯ.

1) «Универсальная Лига» есть всемірная организація, имѣющая цѣлью популяризовать идею Союза всѣхъ государствъ.

2) «Универсальная Лига» дѣлится на автономныя части, соотвѣтствующія различнымъ государствамъ.

3) Для солидарной и согласованной дѣятельности всей «Универсальной Лиги» ежегодно организуются конференціи изъ представителей разныхъ государствъ, которые вырабатываютъ всевозможныя правила, инструкціи, деклараціи и «Нормальный Уставъ» и

опредѣляютъ мѣсто для «Центральнаго Бюро» всей «Универсальной Лиги».

4) Для международныхъ конференцій, для международныхъ сношеній и для общихъ документовъ «Универсальной Лиги» принимается языкъ эсперанто, какъ офиціальный. Во внутреннихъ дѣлахъ употребляютъ языкъ національный или по усмотрѣнію.

5) Каждая часть «Универсальной Лиги», сохраняя сущность «Нормальнаго Устава», можетъ измѣнить его детали согласно требованіямъ и надобностямъ своего государства; по крайней мѣрѣ 2 экземпляра уже утвержденнаго окончательно мѣстнаго устава (непремѣнно съ эсперантскимъ переводомъ) должны быть посылаемы въ «Центральное Бюро» «Универсальной Лиги».

РЕЗОЛЮЦІИ.

1) Рекомендуется какъ «Нормальный Уставъ» для всѣхъ частей «Универсальной Лиги» первый уставъ «Универсальной Лиги», разрѣшенный русскимъ правительствомъ 27-го апрѣля 1910 года.

2) Центральное Бюро «Универсальной Лиги» должно быть въ Петербургѣ при Центральномъ Правленіи русской части «Универсальной Лиги». (Адресъ: Петербургъ (Россія) «Универсальная Лига»).

3) Центральное Бюро по указаніямъ международныхъ конференцій организуетъ ежегодно конкурсы съ преміями за наилучшія произведенія, соотвѣтствующія цѣлямъ «Универсальной Лиги».

4) Слѣдующая международная конференція «Универсальной Лиги» должна быть въ Бельгіи въ городѣ Антверпенѣ, одновременно съ седьмымъ международнымъ конгрессомъ Эсперанто?

5) Желательно, чтобы «Центральное Бюро» до слѣдующей международной конференціи организовало конкурсъ съ преміями за слѣдующія темы:

а) Для чего нуженъ всеобщій союзъ государствъ?

б) Какимъ образомъ прекратить международныя войны навсегда?

Bibliografio.

Sesa Universala Kongreso de Esperanto. Esperantista Dokumentaro. Esp. Centra Oficejo. Paris. Paĝ. 72, prezo 1 fr.

En tiu ĉi 16-a kajero de «Esperantista Dokumentaro» estas zorge kolektitaj ĉiuj sciigoj, koncernantaj la ĵus okazintan Vaŝingtonan kongreson: la malferma parolado de D-ro L. Zamenhof, la raporto de s-ro E. Boirac pri la laboroj de Lingva Komitato, la raporto de generalo Sebert pri Konstanta Komitato de Kongresoj, Kongresa Decidaro, protokoloj de ĝeneralaj kunsidoj kaj de kunvenoj de diversaj sekcianoj, nomaro de kongresanoj, statistiko k. t. p.

Pro sia oficialeco la libro estas tre rekomendinda al ĉiuj Esp. Societoj kaj apartaj esperantistoj.

Oficiala Jarlibro de Universala Esperanto-Asocio. 1911. Univ. Esperantia Librejo. Genève. Paĝoj 137, prezo 30 sd.

La broŝuro prezentas tre impresigan informilon pri la stato de nia bone konata U. E. A. por la jaro 1911. Inter riĉa informa materialo estas aparte notindaj du geografiaj kartoj kun kvin kontinentoj, sur kiuj per nigraj punktoj estas markitaj la lokoj, kie troviĝas delegitoj kaj vicdelegitoj de U. E. A. La kartoj estas treege interesaj kaj povas servi kiel tre efika propagandilo.

Redaktoro M. M. Zike. **Ред.-издат. М. М. Зике.**

Складъ изданія: „Россійская Лига Эсперантистовъ". С-Петербургъ, Невскій, 106, кв. 28; также во всѣхъ книжныхъ магазинахъ „Новаго Времени".

„О МЕЖДУНАРОДНОМЪ ЯЗЫКѢ ЭСПЕРАНТО"

ЕГО ВЫСОКОПРЕВОСХОДИТЕЛЬСТВУ
ГОСПОДИНУ МИНИСТРУ ТОРГОВЛИ И ПРОМЫШЛЕННОСТИ

ДОКЛАДЪ

А. А. ПОСТНИКОВА

Представителя Министерства Торговли и Промышленности на 6-мъ Международномъ Конгрессѣ Эсперантистовъ въ Вашингтонѣ.

Цѣна 25 коп. (съ пер. 40 коп.)

LA REVUO

Internacia monata literatura gazeto en Esperanto. La sola, kiu estas honorata per la konstanta kunlaborado de

D-ro L. L. Zamenhof

aŭtoro de la lingvo Esperanta.

Plej bonstila, zorge revidita, bele presita, akurate ledonata. La Revuo publikigas novelojn, teatrajojn, romanojn, seriozajn studojn pri popolmoroj, historio, geografio, k. c. Ĉiu numero enhavas bibliografian parton, tutmondan kronikon kaj felietonon. Konkursoj estos organizitaj.

Ĉiu numero havas 48 paĝojn da plej bona teksto.

Ĉiu jaro de la Revuo komenciĝas la 1-an de Septembro.

Oni abonas:
Librairie Hachette & C-ie, 79, Boul. S.-Germain, Paris.

„MEKSIKA STELO".

Guadalajara Mex. Direktoro Albert Gomez-Cruz. Revuo por literaturo (meksika), propagando kaj meksikaj moroj.

Ĉar la propagando en Meksiko estas ankoraŭ malfacila, ĉiu bona esperantisto devas helpi kaj aboni tuj al **„Meksika Stelo"**.

Jara abono Sm. 1.00 (fr. 2.50).

Junuloj, Junulinoj, Esperanto-instruistoj, Esperantistoj, dezirantaj certigi **la estonton** de nia lingvo, legu, abonu, abonigu

JUNECO

Internacia Informilo de la Junaj Esperantistoj 55, rue de Vaugirard, Paris.

Jare 4 fr. (1 sm., 06) Unu numero: 0,40 (sm.: 0,106).

Juneco ĉiumonate liveras al siaj legantoj:

Propagandajn artikolojn **en ĉiuj gravaj lingvoj; En Esperanto:** plenan Kronikon pri la tutmonda gejunularo, plej bonstilajn literaturajn tekstojn, **diskutejon pri la junula** vivo, **malfermitan al ĉiuj abonintoj.**

Bibliografion de ĉiuj gravaj aperantaĵoj. Humeraĵojn. Liston de junuloj dezirantaj korespondadi.

Juneco, la **Sola** Esperantista gazeto redaktata de ĉiulandaj Esperantistaj **Junuloj**'estas la sola gazeto kapabla liveri tian materialon.

Abonu **Juneco**'n. Konigu **Juneco**'n.
Subtenu **Juneco**'n.

(Al ĉiu persono varbinta **5 abonojn, JUNECO estas** sendota senpage dum 1 jaro).

„ESPERO KATOLIKA".

Monata revuo, oficiala organo de Internacia Katolika Unuiĝo.

Redakcio: 7 rue Eugène Renaud, Vincennes près Paris.

Administracio: 104 rue George Sand.

Jarabono 5 fr. = 2 sm. Franclando 4 fr. = sm. 1,6.

Unue Trimonate sur 4 paĝoj.
Poste Monate sur 8 paĝoj

LA MOVADO

aperas nun sur 12 paĝoj (25 × 32).

Kion pli ni diros por logi vin?

Sendo de la 2 lastaj numeroj por fr. 0.25 (1 internacia respondkupono).

31 B-d S-t Marcel, Paris, Francujo.

RIGA STELO (Звѣзда Риги)

ОТКРЫТА ПОДПИСКА на НОВЫЙ ЖУРНАЛЪ

посвященный практическому примѣненію языка ЭСПЕРАНТО и служащій связующимъ звеномъ для отдѣльныхъ группъ и друзей Международнаго Языка и Всемірной Эсперанто Ассоціаціи, живущихъ въ Россіи.

Подписная цѣна за 10 номеровъ . . . . 2 руб.
Для представителей В. Э. А. въ Россіи безплатно.
Подписная цѣна за 10 номеровъ съ литературными приложеніями . . . . 3 руб.
Отдѣльные номера 20 коп.

Адресъ редакціи: Рига, Раковая ул., № 11.

Счетъ въ Лондонскомъ Эсперанто-Чекбанкѣ.

Oficiala Gazeto Esperantista.

Organo de la Lingva Komitato, de la Konstanta Komitato de la kongresoj kaj de la internacia konsilantaro. Jara abono: 5 frankoj.—Unu numero: 50 centimoj. Redakcio kaj Administracio: **51, rue de Clichy, Paris.**

El la Decidaro de la Sesa Kongreso:

La Sesa Kongreso memorigas al ĉiuj societoj kaj grupoj, ke la abono al la Oficiala Gazeto estas unu el la plej bonaj rimedoj por helpi finance la oficialajn instituciojn de Esperanto, kaj por esti regule informata pri iliaj laboroj.

Типографія А. С. Суворина. СПБ., Эртелевъ, 13.

Тип. А. С. Суворина. Спб., Эртелевъ, 13.